

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ, ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА
КАФЕДРА ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

освітній ступінь «Магістр»

на тему: **«Організаційно-методичні засади формування
облікової політики у Товаристві з обмеженою
відповідальністю «***** **» Львівського району
Львівської області»**

Виконав: студент 2 курсу, групи Оп - 61
Спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

МАЛЕЦЬКИЙ Ю.Р.

(Прізвище та ініціали)

Керівник: д.е.н., проф. ГНАТИШИН Л.Б.

(Прізвище та ініціали)

Рецензент: _____.

(Прізвище та ініціали)

ДУБЛЯНИ 2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ, ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА
КАФЕДРА ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ

Освітній ступень «**Магістр**»

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

(шифр і назва напрямку підготовки, спеціальності)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____

(підпис)

«20» лютого 2023 року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу студенту

МАЛЕЦЬКОМУ ЮРІЮ РОМАНОВИЧУ

(прізвище, ім'я, по-батькові)

Тема роботи «Організаційно-методичні засади формування облікової політики у Товаристві з обмеженою відповідальністю «*** **»**

Львівського району Львівської області»

1. Керівник роботи ГНАТИШИН ЛЮДМИЛА БОГДАНІВНА, д.е.н., проф
(прізвище, ім'я, по-батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Затверджена наказом ЛНУП від «27» жовтня 2023 року № 572/к-с

2. Термін здачі студентом закінченої кваліфікаційної роботи до «17» березня 2024 року

3. Вихідні дані для кваліфікаційної роботи: нормативно-правові та літературні джерела за темою роботи, дані аналітичного та синтетичного обліку, річна фінансова та статистична звітність досліджуваного підприємства, Інтернет-джерела, методичні рекомендації

4. Зміст кваліфікаційної роботи (перелік питань, які потрібно розробити)

ВСТУП

РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Облікова політика, як інструмент організації бухгалтерського обліку

1.2. Об'єкти формування облікової політики та нормативно-правове забезпечення

1.3. Методологія бухгалтерського обліку

РОЗДІЛ II. ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА В СИСТЕМІ ОБЛІКОВО-

КОНТРОЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Характеристика компанії *Тесносар*

2.2. Аналіз фінансово-економічних показників діяльності підприємства ТОВ «***** **»

2.3. Особливості організації діяльності бухгалтерської служби та оцінка основних інститутів організації бухгалтерського обліку підприємства

2.4. Організація формування облікової політики підприємства ТОВ «***** **»

РОЗДІЛ III. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ У ТОВАРИСТВІ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «***** **» ЛЬВІВСЬКОГО РАЙОНУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

5. Перелік графічного матеріалу: таблиці, схеми, рисунки

6. Дата видачі завдання «20» лютого 2023 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи
1	Отримання завдання. Вивчення рекомендованої літератури по темі ДР. Написання аналітичного огляду. Вивчення об'єкту. Аналіз існуючого стану (складання програми; написання пояснювальної записки; підготовка картографічних матеріалів для дипломної роботи).	20.02.23-30.03.23 р.
2	Розробка перспективного рішення та його обґрунтування (написання перспективної частини; виготовлення планової основи для основного варіанту роботи).	01.04.23 – 31.08.23 р.
3	Розробка та обґрунтування пропозицій щодо реалізації роботи.	01.09.23 – 14.10.23 р.
4	Кінцеве оформлення дипломної роботи (здача пояснювальної записки керівнику ДР; виправлення його зауважень; здача ДР на рецензування; кінцеве оформлення ілюстративних матеріалів, таблиць).	15.11.23 – 25.01.23 р.
5	Підготовка до захисту в ЕК. Перевірка кваліфікаційної роботи на плагіат. Пробний захист на випускній кафедрі (написання доповіді й погодження її з керівником ДР; виправлення зауважень у графічній частині).	26.01.24 – 18.03.24 р.

Студент _____
(підпис)

МАЛЕЦЬКИЙ Ю.Р.
(прізвище та ініціали)

Керівник проекту (роботи) _____
(підпис)

ГНАТИШИН Л.Б.
(прізвище та ініціали)

УДК: 657.47

**«ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ
ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ У ТОВАРИСТВІ З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «***** **» ЛЬВІВСЬКОГО РАЙОНУ
ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ»**

Малецький Ю.Р. – Кваліфікаційна робота. Кафедра обліку та оподаткування. -
Дубляни, Львівський НУП, 2024.

104с. текст. част. 19 рис., 15 табл., 34 джерел.

Текстова частина охоплює вступ, три розділи, висновки і пропозиції, список використаних джерел.

В першому розділі розкривається сутність і об'єкти формування облікової політики. Розкрито нормативно-правове забезпечення обліку і контролю облікової політики.

У другому проаналізовано стан господарської діяльності товариства з обмеженою відповідальністю «***** **» в Львівського району Львівської області. А також висвітлено особливості організації діяльності бухгалтерської служби та організацію формування облікової політики підприємства.

У третьому розділі розглянуто напрями вдосконалення формування облікової політики у товаристві з обмеженою відповідальністю «***** **».

Пропозиції із вдосконалення можуть бути впроваджені в облікову практику підприємств.

АНОТАЦІЯ

У магістерській кваліфікаційній роботі висвітлено теоретичні засади облікової політики в системі управління підприємством, розкрито об'єкти формування облікової політики та їх нормативно правового забезпечення. Проведено аналіз сучасного стану у ТОВ «***** **» Львівського району Львівської області. Описано особливості організації діяльності бухгалтерської служби та надано оцінку основних інститутів організації бухгалтерського обліку підприємства у ТОВ «***** **». Зазначено напрями вдосконалення формування облікової політики на підприємстві для підвищення якості управлінської звітності та в контексті міжнародних стандартів. Розроблено рекомендації щодо вдосконалення організаційно-методичних засад формування облікової політики підприємства

ANNOTATION

In the master's qualification work, the theoretical foundations of accounting policy in the enterprise management system are highlighted, the objects of accounting policy formation and their regulatory and legal support are disclosed. An analysis of the current state of Technocap UA LLC of the Lviv district of the Lviv region was carried out. The peculiarities of the organization of the accounting service are described and an assessment of the main institutions of the enterprise accounting organization at LLC Technocap UA is provided. The directions for improving the formation of the accounting policy at the enterprise to improve the quality of management reporting and in the context of international standards are indicated. Recommendations have been developed to improve the organizational and methodological foundations of the enterprise's accounting policy

ЗМІСТ

СТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ І. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВА	9
1.1. Облікова політика, як інструмент організації бухгалтерського обліку.....	9
1.2. Об'єкти формування облікової політики та нормативно-правове забезпечення.....	19
1.3. Методологія бухгалтерського обліку.....	24
РОЗДІЛ ІІ. ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА В СИСТЕМІ ОБЛІКОВО-КОНТРОЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	30
2.1. Характеристика групи <i>Тесносар</i>	30
2.2. Аналіз фінансово-економічних показників діяльності підприємства ТОВ «***** **».....	35
2.3. Особливості організації діяльності бухгалтерської служби та оцінка основних інститутів організації бухгалтерського обліку підприємства.....	47
2.4. Організація формування облікової політики підприємства ТОВ «***** **».....	53
РОЗДІЛ ІІІ. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ У ТОВАРИСТВІ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «***** **» ЛЬВІВСЬКОГО РАЙОНУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	64
3.1. Напрями вдосконалення формування облікової політики на підприємстві для підвищення якості управлінської звітності	64
3.2. Напрями вдосконалення формування облікової політики на підприємстві в контексті міжнародних стандартів.....	68
3.3. Розробка рекомендацій щодо вдосконалення організаційно-методичних засад формування облікової політики підприємства.....	87
ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ	100
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ	104
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Бухгалтерський облік підприємств активно реформується для приведення у відповідність до міжнародних стандартів фінансової звітності та вимог українського бухгалтерського, податкового та іншого законодавства. Результатом цих реформ стали нові та вдосконалені системи підтримки обліку та контролю діяльності. Важливе значення має вирішення питань формування відповідної облікової політики. Його застосування забезпечує ефективність функціонування системи бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю підприємств. На сьогоднішній день існує практична необхідність вдосконалення методології формування облікової політики. Однак наразі є доступні методичні рекомендації, які дають чіткі та конкретні вказівки для підприємств щодо розробки системи узагальнення та відбору в обліку. Ці рекомендації базуються на професійному судженні бухгалтера та враховують нові методи організації та бухгалтерського обліку. Вони обґрунтовують необхідність оперативного впровадження в обліково-контрольну діяльність підприємства. Наведені факти яскраво демонструють важливість теми дипломної роботи.

Мета і завдання дослідження. Підхід до дипломного дослідження передбачає обґрунтування теоретичних засад та розробку практичних пропозицій щодо вдосконалення облікової політики в рамках обліково-контрольного забезпечення діяльності підприємства. Успішне виконання поставлених цілей

Метою дослідження є вивчення теоретичних основ облікової політики в контексті обліково-контрольного забезпечення підприємства. Він також передбачає аналіз фінансово-економічної характеристики підприємства, оцінку організації його бухгалтерської служби та її основних елементів. Крім того, у дослідженні зосереджено увагу на розробці рекомендацій щодо вдосконалення облікової політики підприємства, а також на формуванні

методичних рекомендацій щодо внутрішнього контролю. Крім того, розглядається роль професійного судження бухгалтера в процесі розробки облікової політики.

Об'єктом дослідження є процес формування облікової політики в Товаристві з обмеженою відповідальністю «***** **» Львівського району Львівської області.

Предметом дослідження є різні питання, пов'язані з удосконаленням облікової політики в системі обліку підприємства.

Методи дослідження. Методи дослідження спираються на групування і порівняння. Крім того, використовуються принципи теорії бухгалтерського обліку та контролю. Для отримання та обґрунтування нових положень дисертації використано системний, логічний та історичний підходи.

Основу дипломного дослідження складають законодавчі та нормативні акти, праці вітчизняних і зарубіжних вчених з питань облікової політики, спеціалізовані періодичні видання, а також реєстри бухгалтерського обліку та звітність аналізованого підприємства.

Наукова новизна. Щодо результатів наукового дослідження поточного стану справ у визначених напрямках удосконалення облікової політики в системі бухгалтерського обліку, управління та надання допомоги в діяльності бізнесу, зокрема: удосконалено процес розробки облікової політики для підприємств. Це включає кілька етапів включаючи підготовку, визначення об'єктів облікової політики, вибір відповідних елементів, документування політики та її остаточне оформлення.

Набули подальшого розвитку:

- концептуальна основа для визначення «облікової політики» - набір методів побудови системи бухгалтерського обліку, формалізований відповідним документом підприємства, шляхом вибору рекомендованих варіантів оцінки та обліку активів, капіталу, зобов'язань, доходів, витрат, та

інші економічні події, засновані на професійному судженні бухгалтера для надання достовірної інформації.

- підходи до методичних положень політики внутрішнього бухгалтерського контролю, в тому числі його фінансової мети, що забезпечує збереження активів та ефективне використання ресурсів; завдання, принципи, види внутрішнього контролю, а також його форми; залучені особи, об'єкти, періодичність і терміни реалізації та порядок запису результатів.

РОЗДІЛ І. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Облікова політика, як інструмент організації бухгалтерського обліку

Необхідність постійного реформування вітчизняної системи бухгалтерського обліку та її безперервної синхронізації зі змінами в умовах ведення бізнесу визначається поточною еволюцією економічних взаємодій. Облікова політика є одним із багатьох якісно нових понять і явищ із зарубіжної практики, які були привнесені в результаті реформ [3]. Після введення в дію Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» та Положень (стандартів) бухгалтерського обліку у 1999 році виникла необхідність розробки проекту облікової політики конкретного підприємства, а також внутрішнього нормативного документа з облікової політики.

Підприємство самостійно встановлює облікову політику, формує систему та форми внутрішньогосподарського обліку, звітує всередині підприємства відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність».

Для того, щоб усі користувачі фінансової звітності могли приймати обґрунтовані рішення, облікова політика прагне гарантувати отримання точної інформації про активи та фінансовий стан підприємства, а також результати його діяльності [3].

Виконуючи певні обов'язки, досягається запланована мета формування облікової політики. Основними обов'язками облікової політики є:

- забезпечення того, щоб фінансова звітність точно та послідовно відображала інформацію для всіх груп користувачів, внутрішніх і зовнішніх;
- концентрація на досягненні ключових показників ефективності за всіма основними напрямками діяльності;

- оптимізація складових податкової та облікової політики, що впливають на податкові платежі [11].

Основними цілями облікової політики є забезпечення системності та цілеспрямованості обліку, гарантування ефективності обліку, організація облікового процесу підприємства. Будь-яке підприємство в своїй обліковій політиці має дотримуватись основ фінансової звітності та організації бухгалтерського обліку [10].

Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» від 16.07.1999 р. № 996-XIV [1] визначено, що суб'єкт господарювання має повноваження самостійно вирішувати низку питань, що складають облікову політику підприємства, оскільки вони встановлюють структуру та процедури бухгалтерського процесу. Підприємство самостійно обирає:

- форму бухгалтерського обліку, яка є системою облікових реєстрів, порядок і спосіб реєстрації та узагальнення інформації в них відповідно до єдиних засад, встановлених цим Законом, та враховує специфіку своєї діяльності та ведення бухгалтерського обліку. технологія обробки даних;

- розробляє систему та форми внутрішнього обліку, звітності, контролю господарських операцій. Це включає виділення філій, представництв та інших організацій, які зобов'язані вести бухгалтерський облік на окремому балансі;

- створює та розробляє реєстри аналітичного обліку відповідно до обраної форми обліку;

- засвідчує повноваження персоналу на підписання бухгалтерських документів;

- затверджує регламент документообігу та технологію обробки облікової інформації [12].

Для підготовки фінансової звітності, яка є чіткою, зрозумілою та легкою для читання різними групами користувачів, облікова політика компанії має відповідати таким критеріям:

- повнота: має бути включена вся відповідна інформація про фактичні та можливі наслідки економічних операцій і подій, які можуть вплинути на вибір, заснований на них;

- переважає зміст над формою: відображення в бухгалтерському обліку господарських операцій за їх сутністю, а не тільки юридичною формою;

- своєчасність: господарські операції та події мають бути відображені в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності підприємства в тому звітному періоді, в якому вони були здійснені;

- обачність: застосування в бухгалтерському обліку методів оцінки, які повинні запобігати заниженню оцінки зобов'язань і витрат і завищенню оцінки активів і доходів підприємства.

Оцінюючи визначення поточних критеріїв, принципів, методів і процедур бухгалтерського обліку, вдосконалення поточних механізмів та інструментів облікової політики, використання інструментів бухгалтерського обліку як обліково-аналітичної підтримки нового економічного механізму, відомого як фінансовий інжиніринг.

Для цього необхідно наступний порядок.

- виявлення свіжих елементів, що впливають на розробку облікової політики підприємства;

- прийняття рішення щодо структури та змісту принципів, методів і процедур облікової політики організації, маючи на увазі, що технологічні бізнес-процеси повинні відповідати за використання ресурсів, а не за видами продукції, використання яких є лише формально узагальненим, оскільки ресурси споживаються процесами, а не навпаки;

Створення моделі для реалістичного застосування облікової політики в усій компанії, використовуючи інструменти бухгалтерської інженерії для вибору відповідних облікових процесів на кожному кроці впровадження.

Компанія використовує набір змінних, принципів, методів і процесів для складання та подання звітів, які включені в облікову політику.

Облікова політика складається з трьох рівнів:

I - підприємство: сукупність прийнятих підприємством методів і прийомів бухгалтерського обліку, що відповідають особливостям його діяльності;

II – міждержавний: розробка правил і принципів функціонування бухгалтерського обліку в межах об'єднання держав;

III – державний: встановлення загальних правил, стандартів бухгалтерського обліку;

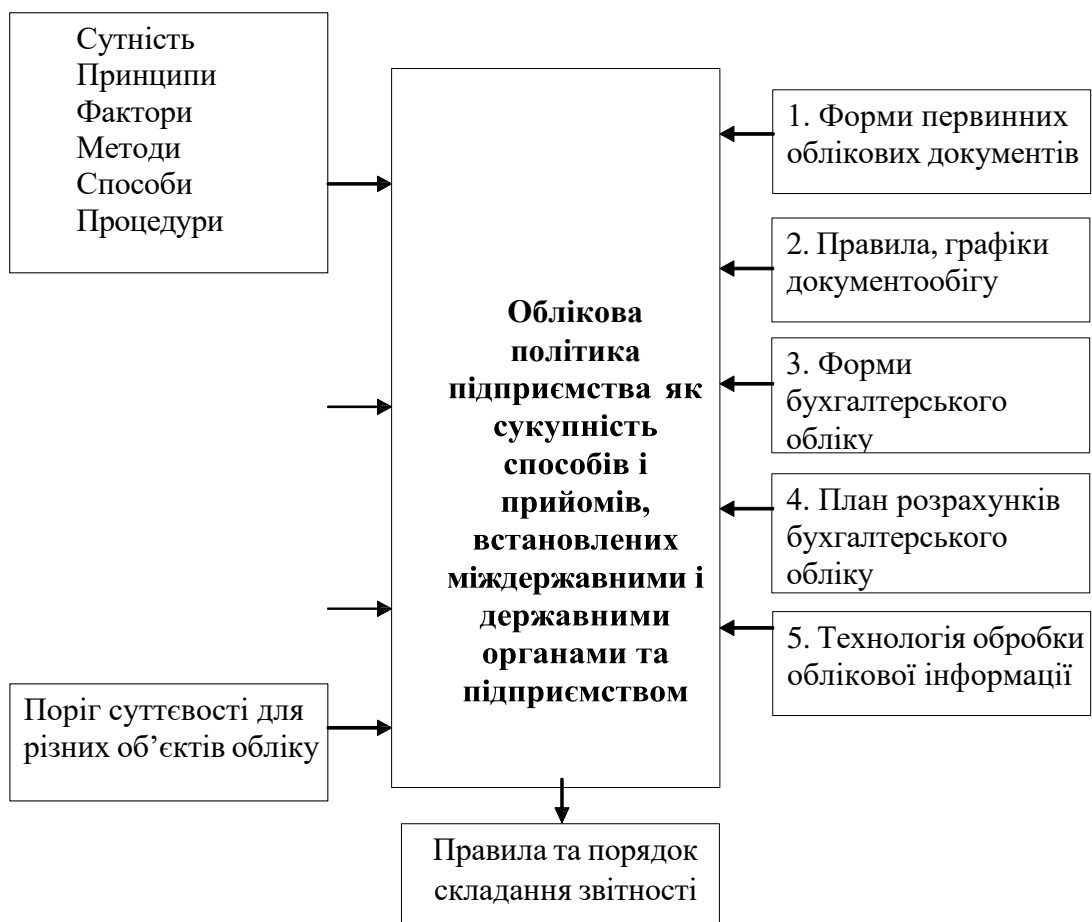

Рис. 1.1. Складові облікової політики діючого підприємства

Показники фінансової звітності, що включають дані як синтетичного, так і аналітичного обліку, а також несуперечність, що гарантує ототожнення

даних аналітичного обліку з відповідними рахунками синтетичного обліку на кінець останнього календарного дня кожного місяця.

Підприємству необхідно звернути увагу на облікову політику, яка визначає: методику обліку окремих статей звітності; стандарти оцінки статей звітності [9].

Причини виникнення облікової політики в ринковому середовищі є законодавчі документи які пропонують альтернативні варіанти організації та ведення бухгалтерського обліку, а також розширюються види діяльності та організаційно-правові форми суб'єктів господарювання, а роль бухгалтера в господарському житті підприємства змінюється від простого реєстратора господарських операцій до активного учасника [6].

Наведемо елементи облікової політики України:

1) Теоретичні положення бухгалтерського обліку, що містять основні правила, дотримання яких є основою для відображення в бухгалтерському обліку господарських операцій і ґрунтуються на широких наукових засадах бухгалтерського обліку, а також на основних законодавчих актах, що регулюють діяльність у цій сфері;

2) Методологія - це сукупність методик і стандартів оцінки, які регулюють облік запасів, фінансових інвестицій, розрахунків, забезпечень, доходів і витрат, а також основних засобів і малоцінних необоротних активів;

3) Практика - складається з безпосереднього ведення бухгалтерського обліку у вищезазначених сферах через реєстрацію та обробку первинних документів; відображення господарських операцій згідно з чинним Планом рахунків; узагальнення інформації в облікових регістрах обраної форми обліку; організація внутрішнього контролю; взаємодія бухгалтерії з іншими службами суб'єкта господарювання [5].

Вибір щодо встановлення облікової політики, формування облікової політики та документальне оформлення облікової політики є етапами формування облікової політики підприємства.

У сучасному світі облікова політика в насамперед стосується розширення її об'єктів і суб'єктів, а також пов'язаних з ними регуляторів, які здійснюють це за допомогою різноманітних методів, прийомів і процедур (рис. 1.2).

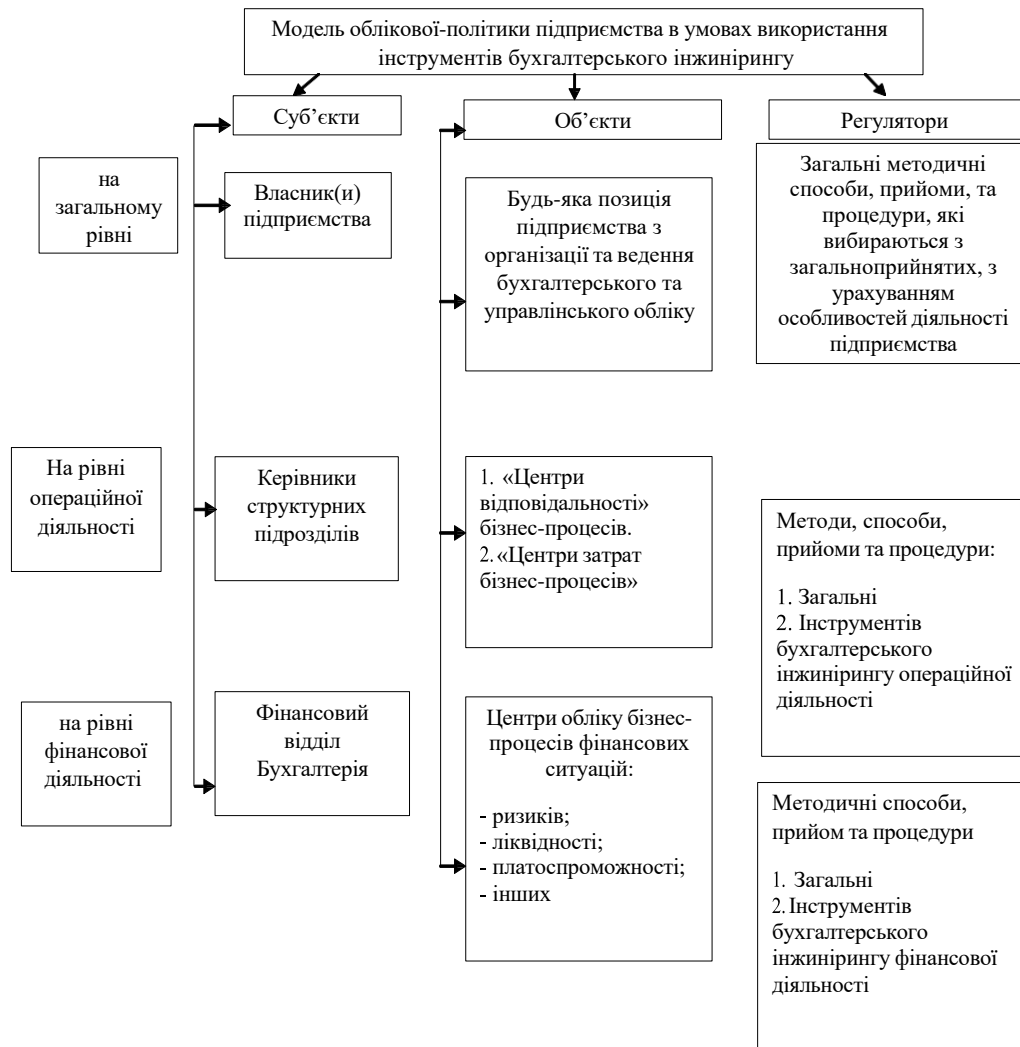

Рис. 1.2. Суб'єкти, об'єкти і регулятори облікової політики

У певних моментах формування облікової політики здійснюється за допомогою розроблених бізнесом унікальних методик, що базуються на загальних вимогах законодавства [12]. В інших випадках цей процес передбачає вибір конкретного способу (методу, техніки) із загальних, закріплених у системі нормативного регулювання. На облікову політику на

національному рівні впливають такі фактори: ступінь демократизації та розвитку ринкової економіки, ступінь інтеграції економіки країни у світову економіку; вимоги міжнародних організацій щодо гармонізації та стандартизації бухгалтерського обліку.

Одним із важливих етапів функціонування організації в умовах ринкової економіки є розробка її облікової політики, яка базується на інтересах різних груп користувачів облікової інформації. Прийнята облікова політика впливає на фінансовий стан підприємства, а також на його фінансові результати. Від ступеня сформованості та застосування облікової політики, яка враховувала умови діяльності підприємства, організаційно-технологічні особливості тощо, значною мірою залежить повне та правдиве представлення інформації про фінансові результати та фінансовий стан підприємства. підприємства у звітності. Добре розроблена облікова політика має важливе значення для ефективного управління фінансово-економічними операціями підприємства, а також для його політики довгострокового розвитку.

Облікова політика підприємства розробляється шляхом ретельного, тривалого та відповідного процесу, який займає більше року. Це також вимагає застосування складних аналітичних методів і враховує унікальні характеристики діяльності підприємства в складному середовищі. Необхідно отримати законодавчі акти та нормативні документи, що стосуються регулювання бухгалтерського обліку [2].

Підприємство відповідно до єдиних методологічних засад самостійно шукає параметри та орієнтири облікової політики, обирає форму бухгалтерського обліку (конкретну систему облікових регістрів), визначає спосіб реєстрації та зберігання інформації в них. Також враховуються унікальні особливості господарської діяльності та доступність технології обробки облікових даних. В організації розробляється додаткова система рахунків і регістрів аналітичного обліку, а також система і форми управлінського обліку, звітності та контролю за господарською діяльністю. Також встановлюються

права працівників на підписання бухгалтерських документів, затверджуються правила документообігу, затверджується технологія обробки облікової інформації. Філії, представництва та інші самостійні підрозділи, які зобов'язані вести бухгалтерський облік, можуть бути виділені на окремий баланс, а їх показники згодом включаються до фінансової звітності підприємства.

Ключовими учасниками розробки облікової політики є керівництво та головний бухгалтер. Їх взаємна повага та майстерність є ключовими факторами успішного застосування облікової політики компанії. Головний бухгалтер, або особа, відповідальна за бухгалтерський облік підприємства, відповідає за ряд завдань, у тому числі за дотримання єдиних методологічних принципів бухгалтерського обліку на підприємстві, організацію контролю за відображенням усіх господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку, підготовка матеріалів щодо нестач і відшкодування збитків, що виникли внаслідок нестач, розкрадань і псування матеріальних цінностей підприємства, перевірка стану бухгалтерського обліку в службах та інших підрозділах підприємства.

Застосування формального підходу, що призводить до низької ефективності облікової політики, підтверджується реальним досвідом вітчизняних компаній у створенні облікової політики. Загалом, процес формування облікової політики на практиці полягає лише в затвердженні наказу про політику. Цей наказ носить здебільшого формальний характер, містить інформацію, яка дублюється в інших документах, та створений під час перекладу фінансової звітності відповідно до П(С)БО. Таким чином, він не відповідає чинним стандартам.

Нижче наведено об'єктивні та суб'єктивні фактори, що сприяють неадекватності облікової політики вітчизняних фірм. Процес вибору облікової політики дуже складний і тривалий. Це передбачає глибоке розуміння всіх бізнес-операцій, а також знання зовнішнього середовища, включаючи перспективи та напрямки розвитку конкурентів і галузі, фінансову політику

підприємства тощо. Для цього потрібно вміти сприймати речі з точки зору та дуже детально аналізувати події та дані.

Набір конкретних компонентів організації бухгалтерського обліку, відомий як облікова політика, обирається бізнесом на основі загальновизнаних рекомендацій [8]. Враховуючи компоненти сформовано концепцію облікової політики сучасного підприємства (рис. 1.3).

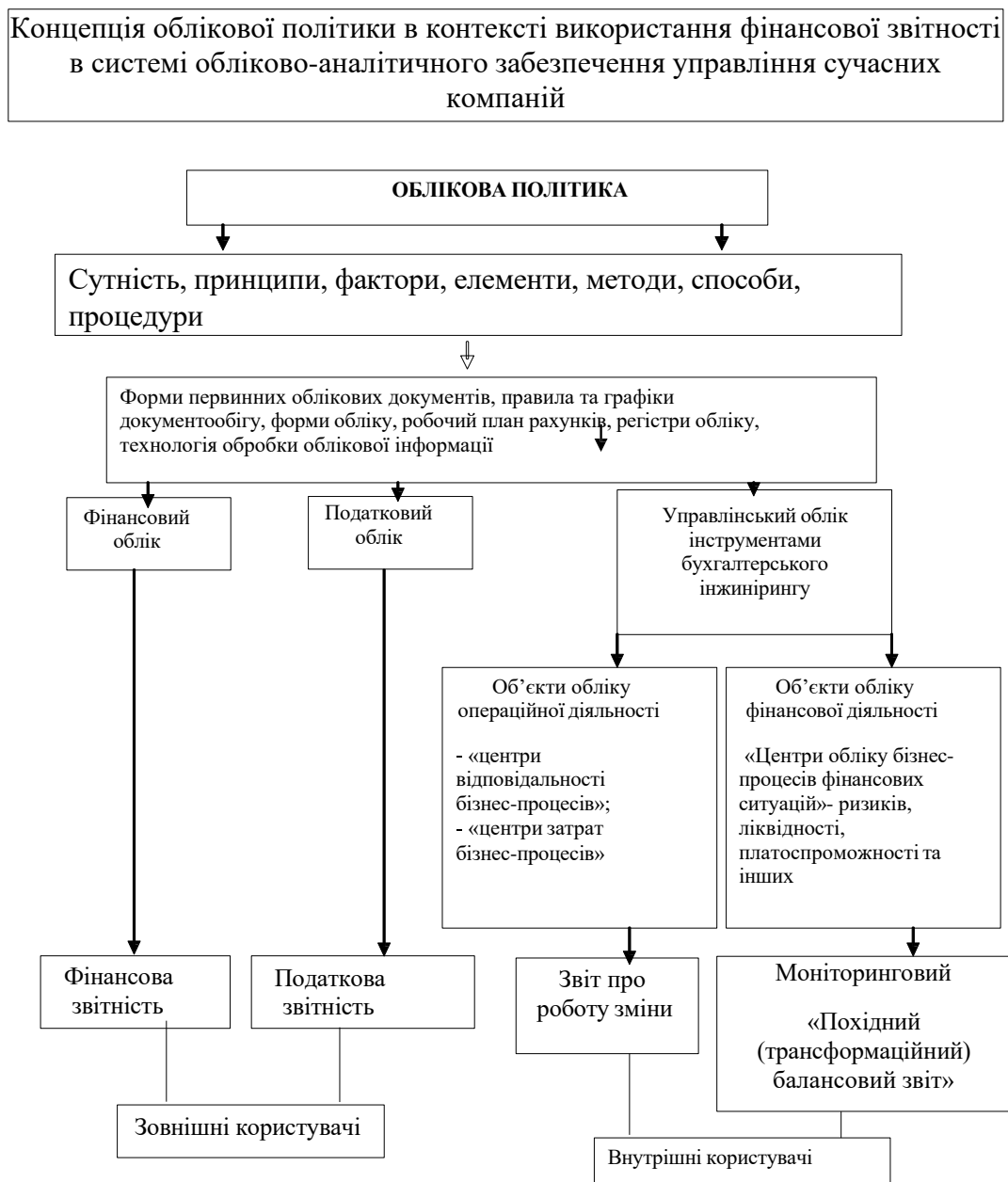

Рис. 1.3. Модель концепції облікової політики сучасного підприємства

Облікова політика підприємства формується з урахуванням таких принципів складання фінансової звітності: повного охоплення, послідовності, безперервності, нарахування та відповідності доходів і витрат, єдиного грошового вимірника, періодичності, своєчасності, раціональності, переваги змісту над формою. [4].

Для вибору та обґрунтування окремих частин облікової політики необхідні відомості про середньогалузеві показники, показники аналогічних фірм. Тому для створення успішної облікової політики необхідна робота кількох спеціалістів та використання відповідних матеріальних ресурсів.

Бухгалтерський відділ в основному відповідає за формування облікової політики підприємства. Не всі великі підприємства, які пропонують бухгалтерські послуги, можуть виконувати таку роботу. Бухгалтери не можуть успішно розробити облікову політику через відсутність сертифікації, обмеження їхньої компетенції, накладені професійними зобов'язаннями, а також наявне робоче навантаження з ведення обліку та податкової звітності.

Таким чином, недостатній потенціал у складі бухгалтерської служби, зокрема в малому та середньому бізнесі, та незацікавленість персоналу є основними причинами слабкої роботи з формування ефективної облікової політики. Недостатня економічна грамотність серед керівників і власників, які не усвідомлюють потенціал інструментів бухгалтерського обліку для впливу на результати діяльності підприємства і на якість бухгалтерської роботи [7].

Деякі директиви підприємств щодо облікової політики мають різні недоліки, як показало їх вивчення, зокрема: у наказі відсутні основна інформація про підприємство та поріг суттєвості; більшість наказів мають неструктурований зміст і викладають складові облікової політики в довільній послідовності без систематизації; приділяється багато уваги в багатьох наказах процесу обліку активів, зобов'язань, витрат, доходів і фінансових результатів, але такі ключові аспекти, як структура та методологія бухгалтерського обліку, відсутні. Найпоширенішим недоліком наказів є те, що при створенні облікової

політики керівництво підприємства в основному використовує закони, правила та інструкції. Інколи в наказах зустрічаються посилання на робочий план рахунків, первинні документи, реєстри бухгалтерського обліку, графіки документообігу тощо [1].

1.2 Об'єкти формування облікової політики та нормативно-правове забезпечення

Облікова політика підприємства є важливим інструментом, який допомагає оптимально поєднати державні правила та ініціативи підприємства щодо організації та ведення бухгалтерського обліку. Багато факторів впливають на формування облікової політики як на державному, так і на

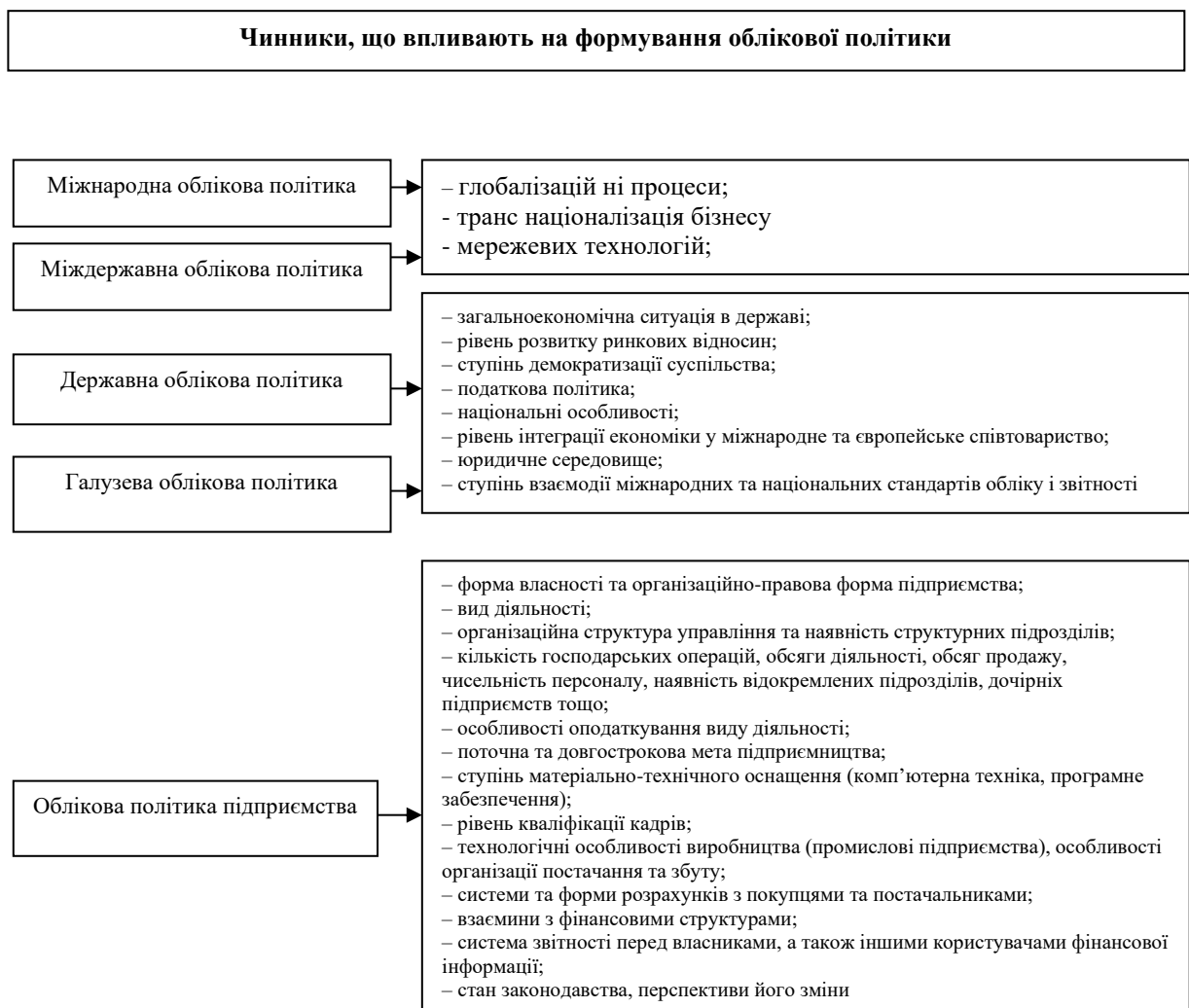

Рис. 1.4. Вплив факторів на формування облікової політики

підприємницькому рівні (рис. 1.4), що зумовлює різні аспекти регулювання облікової політики на кожному з представлених ієрархічних рівнів.

Облікова політика звичайно створюється в кілька етапів.

На першому етапі предмет облікової політики для окремого підприємства визначається на основі об'єктів бухгалтерського обліку, тобто фактів господарської діяльності.

На другому етапі визначаються конкретні умови, явища та процеси, які впливають на розробку облікової політики, залежно від складу об'єктів обліку.

На третій етапі розглядаються загальні припущення щодо побудови облікової політики, які були виявлені на першому етапі. Якщо ці припущення є правильними, ці припущення закладають основу облікової політики.

На четвертому етапі необхідно вибрати методи ведення бухгалтерського обліку, які можуть бути придатні для бізнесу. Відповідно до факторів вибору приміщень, які були прийняті на першому етапі, і нових факторів, які були запропоновані на другому етапі, відбір складається з усього різноманіття теоретично можливих методів і методів.

Державна облікова політика є нормативно-правовою базою країни для регулювання організації фінансового обліку, складання фінансової звітності та інших пов'язаних з цим питань. Метою державної облікової політики є скорочення (усунення) відмінностей у методах відображення, оцінки, методах подання фінансової інформації та звітності компаній, а також зменшення коливань обсягу та якості інформації в оприлюдненій фінансовій звітності. Міжнародний досвід показує, що облікова політика багатьох країн має деякі відмінні риси. Наприклад, порівняно з американською практикою бухгалтерського обліку, стандарти бухгалтерського обліку у Італії є менш кодифікованими, систематичними та точними. З іншого боку, прискоренню темпів гармонізації та уніфікації фінансового обліку, що встановлює його точнішу структуру та облікову політику, сприяє зростання європейської економічної інтеграції [14].

Галузева облікова політика - це методичні рекомендації (вказівки, розпорядження) щодо формування облікової політики суб'єктів господарювання певної галузі, які розроблені на основі загальнодержавних принципів і правил ведення бухгалтерського обліку. Оскільки державна облікова політика не в змозі врахувати унікальні характеристики кожного сектора економіки країни, необхідне регулювання галузевої облікової політики [61].

Перших рівнях формуються загальні стандарти бухгалтерського обліку, які спрямовані на найкраще поєднання державного регулювання з принципами ринкової економіки. Ці рекомендації розвиваються для всієї галузі. Підприємство повинно відповідати за комплексне створення правил і вибір механізму впровадження. Важливо пам'ятати, що визначена власником облікова політика підприємства не повинна суперечити, а навпаки, бути сумісною з вимогами нормативно-правових актів перших чотирьох рівнів. Це свідчить про те, що встановлені державою закони, правила, постанови та інші нормативні документи, які передбачають різні можливості застосування облікових процесів, обмежують гнучкість підприємства щодо розробки власної облікової політики [17]. Правові заходи, призначені для регулювання різних частин облікової політики, повинні існувати на кожному рівні політики. У таблиці 1.1. нижче наведено ознаки основних нормативно-правових актів, які регулюють облікову політику в Україні.

Таблиця 1.1

Нормативно-правове забезпечення облікової політики

Нормативно-правове забезпечення	Інформація, що зазначається у нормативно-правовому акті
1	2
МСБО 1 «Подання фінансової звітності»	Визначає вимогу щодо надання облікової політики в розділі приміток річного звіту

Продовження табл 1.1

1	2
МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки»	Поняття «облікова політика» відноситься до критеріїв, які використовуються для вибору та зміни облікової політики, а також підходу до обліку та розкриття інформації щодо змін в обліковій політиці, змін в облікових оцінках і виправлення помилок.
Решта міжнародних стандартів фінансової звітності та бухгалтерського обліку	Вони охоплюють компоненти облікової політики, що стосуються його окремих суб'єктів господарювання або економічних операцій.
Директива 83/349/ЕЕС «Про консолідовані рахунки» від 13 червня 1983 р. (Сьома Директива)	Встановлює вказівки щодо розкриття облікової політики в поясненнях, наданих у річному фінансовому звіті.
Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»	Встановлює правила щодо особливостей розробки та розкриття облікової політики у консолідованій фінансовій звітності.
НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»	Надання визначення терміну «облікова політика» надає організації автономію щодо встановлення власної облікової політики.
П(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах»	Дайте визначення терміну «облікова політика» та визначте стратегії підкреслення облікової політики компанії під час розкриття інформації у фінансовій звітності.
Решта положень (стандартів) бухгалтерського обліку	Визначає чинники для внесення змін в облікову політику та описує процес подання відповідної інформації у примітках до звітів у разі зміни облікової політики.
План рахунків та Інструкція про його застосування	Вони охоплюють компоненти облікової політики, що стосуються його окремих суб'єктів господарювання або економічних операцій.
Про облікову політику: Лист Міністерства фінансів України	У цьому документі наведено детальну інформацію про потенційні стратегії управління витратами на бухгалтерський облік всередині компанії, а також частоту закриття транзитних рахунків.
Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства	Облікова політика повинна охоплювати основні складові, які необхідно зазначити в розпорядчому документі про облікову політику певного підприємства.
Про погодження облікової політики підприємства: Наказ Міністерства аграрної політики України від 11.04.2007 року № 254	Цей документ надає деталі змісту розпорядчого документа про облікову політику, заснування суб'єктів господарювання та неочікувані зміни в обліковій політиці фірми.

Продовження табл 1.1

1	2
Інструкція про облік роздрібного товарообороту і товарних запасів: Наказ Міністерства статистики України від 28.12.96 № 389	Вивчає особливості розробки облікової політики для підприємств
Положення про порядок бухгалтерського обліку окремих активів...: Наказ Міністерства фінансів України від 19.12.2006 № 1213	Встановлює точні вказівки щодо розробки облікової політики комерційних організацій
Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку нематеріальних активів: Наказ Міністерства фінансів України від 16.11.2009 р. № 1327	Цей нормативний законодавчий акт поширюється на фірми та передбачає засоби розподілу прибутку.
Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку біологічних активів: Наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2006 № 1315	Визначає конкретні компоненти облікової політики, що стосуються нематеріальних активів.
Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів: Наказ Міністерства фінансів України від 10.01.2007 р. № 2	Визначає окремі компоненти облікової політики, що стосуються біологічних активів.
Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів: Наказ Міністерства фінансів України від 30.09.2003 року № 561	Визначає конкретні компоненти облікової політики, що стосуються запасів.
Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості: Наказ Міністерством промислової політики від 09.07.2007 р. № 373	Визначає окремі компоненти правил бухгалтерського обліку, що стосуються основних засобів
Розпорядчий документ про облікову політику підприємства	Стандартизує порядок визначення виробничих залишків, оцінки вартості готової продукції, ведення обліку витрат, калькулювання собівартості продукції (у тому числі робіт і послуг).

Розробкою облікової політики для цілей управлінського обліку з метою забезпечення якості управлінської звітності у своїх дослідженнях займалися видатні вчені. Як наслідок, впровадження та використання сучасної системи управлінського обліку на підприємствах є достатнім і реальним забезпеченням усіх рівнів планового та фактичного управління, вважає колектив науковців,

який зазначає, що нові підходи до змісту та організації обліку управління об'єктивно необхідні в сучасних умовах [1]. базується на своєчасному та ретельному зборі, систематизації та аналізі інформації та прогнозних даних, необхідних для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Н.В. Кулакова, досліджуючи термін «облікова політика», дійшла висновку, що «цілеспрямованість, правильно розроблена діяльність, заснована на встановленні методів і форм» є ключовою якістю «в усіх без винятку трактуваннях слова «політика»» [12].

За визначенням Т. В. Барановської, «облікова політика» – це набір процедур, спрямованих на збір, обробку та надання необхідних даних відповідним користувачам для реалізації власних облікових інтересів [3].

П. Сук зазначає, що елементами, яких необхідно дотримуватись при створенні облікової політики, є законність, достатність та єдність [19]. Ці вказівки стверджують, що облікова політика має бути підкріплена законними юридичними документами, що її елементи та компоненти мають бути відображені у спосіб, який відповідає діяльності компанії, і що її перелік норм, правил і процедур має бути спрямований на досягнення єдиної мети.

На думку П. Житного, формування облікової політики має керуватися як частними, так і загальнонауковими принципами. Зокрема, він відзначає такі: системність, комплексність, науковість і обґрунтованість, оперативність, плановість і динамічність, безперервність, упередженість, сумісність особистих, регіональних і державних інтересів тощо [19].

1.3. Методологія бухгалтерського обліку

Методи обліку постійно змінюються. Пошук нових способів управління господарською діяльністю та удосконалення вже існуючих призводить до створення нових інформаційних запитів, що, у свою чергу, зумовлює необхідність створення нового методичного інструментарію та вдосконалення

методології бухгалтерського обліку свіжими ідеями, інноваціями та положеннями.

Структура методології бухгалтерського обліку повинна розрізняти методи, інструменти, прийоми, підходи, процеси та принципи таким чином, щоб врахувати динаміку еволюції системи. Визначений повний інструмент формує основу для отримання, обробки, узагальнення та перетворення облікових даних об'єкта бухгалтерського обліку в інформацію, яка є корисною для різних груп користувачів. Крім того, техніка бухгалтерського обліку складається з таких елементів як складна, динамічна, багаторівнева система (рис. 1.5). Діалектичний метод, дозволяє бухгалтерському обліку розглядати всі економічні операції у взаємозв'язку, тобто у зв'язку «причина-наслідок», і моделювання, яке гарантує здійснення системних змін, повинні бути першими двома загальнонауковими методами, які використовують бухгалтерський облік. . інформація та облік, які надходять із цієї системи.

Як і всі інші економічні дисципліни, бухгалтерський облік своєю широкою науково-методологічною основою має діалектичний шлях пізнання. Загальний підхід до осмислення фактів господарського життя шляхом подання й узагальнення даних про майно, зобов'язання і господарські процеси в їх єдності, зв'язку і взаємозалежності складає наукову суть діалектичного методу в бухгалтерському обліку. Ми погоджуємось і вважаємо, що діалектичний підхід є широким науковим підходом, який формує когнітивну основу бухгалтерського обліку.

Оскільки саме бухгалтерський облік розвиває та модифікує інформаційну модель підприємства, науковці не ставлять під сумнів використання моделювання в обліковому середовищі, незважаючи на те, що воно не знайшло широкого визнання як загальнонауковий метод обліку в наукових працях.

Рис. 1.5. Структурна будова методології бухгалтерського обліку

Таким чином, використання моделювання як методу бухгалтерського обліку гарантує розробку інформаційної моделі підприємства, яка є основою для створення системи обробки даних про його господарську діяльність та створення різних форматів звітності з використанням професійного судження бухгалтера, щоб гарантувати прийняття найкращого вибору управління.

Більшість складають статистичні методи (система бухгалтерського обліку нашої країни та система державної статистики розвивалися в тісному взаємозв'язку протягом багатьох років) та методи контролю (значний вплив системи державного контролю на облік зумовив постановку одного з основних завдань) група методів, запозичених з інших наук. бухгалтерський облік: управління збереженням майна). У професійно-методичному інструментарії активно використовуються такі методи первинного контролю: аналіз, перевірка (звірка), інвентаризація та спостереження (експертиза).

Як наслідок, аналіз у бухгалтерському обліку дозволяє оцінити загальний фінансовий стан компанії, а також показники розрахунку витрат, платоспроможність, ліквідність тощо). процес аналізу облікових даних за допомогою системи управління та перевірки того, що їх достатньо для підтримки фінансового вибору. Завдяки остаточному впровадженню верифікація (звірка) перетворилася на важливий обліковий процес, який дає змогу знаходити невідповідності даних у різноманітних консолідованих документах. При прийманні матеріальних цінностей (основних засобів, сировини, матеріалів, готової продукції тощо) бухгалтери проводять спостереження (огляд) для складання різного роду актів, коли це допускається порядком документального оформлення господарських операцій або коли є розбіжність. в фактичній кількості. або матеріальні цінності, якість продукції та транспортні документи. За таких обставин складаються акти приймання-передачі основних засобів, акти приймання продукції за кількістю та кількістю тощо.

В логічно визначеній послідовності способи, прийоми, процедури бухгалтерського обліку утворюють бухгалтерський процес (рис. 1.6). Структура облікового ходу, представлена тут, показує загальну логіку послідовного виконання облікових процедур з використанням відповідних прийомів і способів.

Облікові інструменти є основою для виконання бухгалтерських процедур. Законодавчі акти, що визначають загальний методологічний підхід, а також окремі облікові процедури на рівні компонентів фінансової звітності є основними факторами, які впливають на систему бухгалтерського обліку. Такі документи визначають стандарти бухгалтерського обліку та ведення, а також тип і зміст бухгалтерської звітності. Закон України «Про бухгалтерський облік» відіграє важливу роль у такому регулюванні.

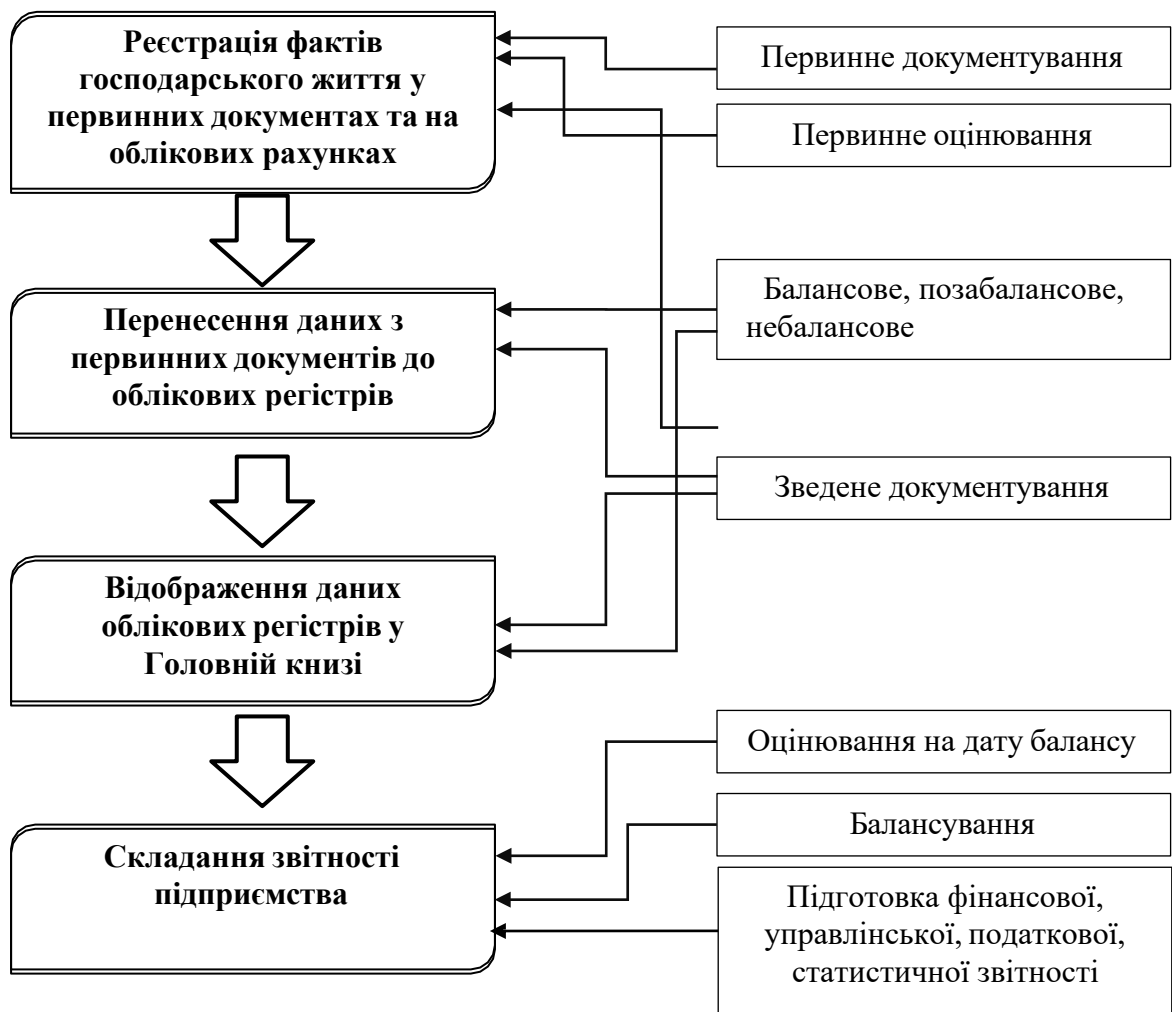

Рис.1.6 Структура облікового процесу

Бухгалтерський облік і фінансова звітність в Україні, Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку та Положення (стандарти) бухгалтерського обліку, Міжнародні стандарти фінансової звітності, Типовий план рахунків бухгалтерського обліку та облікова політика суб'єкта господарювання - документи які описують стандарти розкриття інформації, процедури вартісної оцінки активів і зобов'язань, визнання доходів і витрат і методи групування інформації. Цей інструмент є основою для дослідження суб'єкта ведення бухгалтерського обліку предмету обліку.

Підходи та принципи бухгалтерського обліку, які є важливими компонентами бухгалтерської методології, тісно пов'язані з обліковими інструментами.

РОЗДІЛ II. ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА В СИСТЕМІ ОБЛІКОВО-КОНТРОЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Характеристика компанії Т*****р

Т*****р - світовий виробник металевої упаковки, що спеціалізується на металевих кришках для скляних банок і пластикових контейнерів. Тут вони є третім за величиною виробником закупорювальних засобів для харчових продуктів, дитячого харчування та упаковки для напоїв. Група також стає світовим лідером інтегрованих пакувальних рішень, тобто алюмінієвих моноблочних аерозольних балонів і алюмінієвих пляшок для деяких із найвідоміших у світі споживчих брендів продуктів харчування, напоїв, алкогольних напоїв, косметики, нутрицевтичних препаратів, фармацевтичних препаратів, промислових і побутових товарів. Наше зобов'язання виходить за рамки надання продукції найкращої якості. Ми допомагаємо нашим клієнтам досягти успіху, підвищуючи ідентичність їхнього бренду та зберігаючи безпеку їхньої продукції. Ми працюємо як партнери та консультанти наших клієнтів, удосконалюючи існуючі продукти та розробляючи нові дизайни та інженерні рішення (рис. 2.1).

Із загальним річним обсягом виробництва понад 4 мільярди металевих капсул із оборотом у 160 мільйонів у 2019 році, з яких понад 70% надходить з-за кордону, Т*****р SpA є першою італійською групою та третьою у світі з виробництва металевої упаковки. Його пакувальні продукти необхідні в таких сферах, як харчова промисловість і напої, косметика, фармацевтика та інших сферах застосування.

<p><i>ПАРТНЕР ГЛОБАЛЬНИЙ</i></p> <p>Багатонаціональна група з виробництва металевої упаковки Теспосар є фахівцем у промисловому виробництві металевих кришок для скляних і пластикових контейнерів, моноблочних алюмінієвих аерозольних балонів і алюмінієвих пляшок, які широко використовуються для упаковки харчових продуктів, напоїв, алкоголю, а також у косметичці, нутрицевтиках і фармацевтичних препаратах.</p>	<p><i>Удосконалена УПАКОВКА</i></p> <p>Наша прихильність виходить за межі відмінних технічних характеристик. Ми розробляємо та створюємо упаковку, яка може посилити ідентичність бренду та гарантувати цілісність продукту. Ми віримо, що упаковка є ефективним маркетинговим інструментом, і ми постійно працюємо над розробкою все ефективнішого дизайну відповідно до вимог ринків, на яких ми працюємо.</p>
<p><i>ПОСТІЙНЕ ВДОСКОНАЛЕННЯ</i></p> <p>Група Теспосар постійно інвестує в підвищення ефективності виробництва, приділяючи особливу увагу принципам <i>загального управління якістю та економічного виробництва</i>. Наші лабораторії досліджень і розробок, окрім забезпечення постійного оновлення останніх технологічних досягнень і галузевих нормативних актів, спрямовані на постійні інновації в продуктах і процесах з метою підвищення безпеки, впливу на навколишнє середовище та функціональності металевих укупорок.</p>	<p><i>ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ</i></p> <p>Соціальна відповідальність, повага до навколишнього середовища та безперервний внесок у стійкі інновації є основою підприємницької філософії групи Теспосар.</p>

Рис. 2.1. Зобов'язання групи Т*****р

Групу було засновано в Кава-де-Тіррені, провінція Салерно, де досі знаходиться її штаб-квартира, у 1993 році. Починаючи з цієї території, яка є вираженням промислового півдня, Т*****р розвинула присутність між комерційною мережею та виробничих одиниць, на більш ніж ста іноземних ринках. Насправді в даний час вона має 8 заводів і 3 центри досліджень і розробок, в яких працює близько 900 людей.

ІТАЛІЯ – ШТАБ-КВАРТИРА

Cava de' Tirreni (Salerno)

Рис 2.2. Головний офіс компанія Т*****р, Італія м.Кава-де Тіррені

У 2003 році розпочався процес інтернаціоналізації, завдяки якому компанія вийшла на багато іноземних ринків. Отже, відтоді необхідно було залучати величезні звичайні, але перш за все надзвичайні фінансові ресурси. З цієї причини компанія Т*****р, сертифікована програмою ELITE - Borsa Italiana, приєдналася до першої фінансової операції системи ELITE Basket Bond у 2017 році шляхом випуску десятирічних облігацій. У цьому контексті втручання Cassa Depositi e Prestiti запустило процес левериджу, який був вирішальним для реалізації запланованих інвестицій.

Сьогодні ціль Т*****р - розробити угоди з міжнародними компаніями, досягнувши обороту в 200 мільйонів євро за два роки. Це зусилля, яке передбачає подальше надзвичайне фінансування і щодо якого Група сподівається продовжити роботу, яка до цього часу проводилася з CDP.

Інтернаціоналізація та інновації є тими елементами, які зробили можливою мобілізацію Cassa Depositi e Prestiti, яка завжди була уважною - як пояснюється в її промисловому плані на 2019-2021 роки - до основних проектів

зростання італійських компаній, здатних водночас сприяти розвитку конкурентоспроможності території, до якої вони належать, і стають амбасадорами виробництва Made in Italy (рис.2.3.).

ЧИСЕЛЬНІСТЬ ГРУПИ

Рис.2.3. Чисельність групи Т*****р

Завдяки Basket Bonds CDP процеси інтернаціоналізації компанії Campania стають дедалі сильнішими.

Заводи, та представництва групи Т*****р знаходяться по всьому світу (рис 2.4, 2.5):

ЗАВОДИ

- ІТАЛІЯ - ШТАБ-КВАРТИРА
- ЧЕСЬКА РЕСПУБЛІКА
- США - ЗАХІДНА ВІРГІНІЯ
- США - ОГАЙО
- УКРАЇНА
- ІНДІЯ
- ІТАЛІЯ - АЕРОЗОЛЬНІ ПЛЯШКИ ТА БАЛОНИ
- ІТАЛІЯ - МАШИНИ ДЛЯ КАПСУЛЮВАННЯ

Рис.2.4. Заводи групи Т*****р

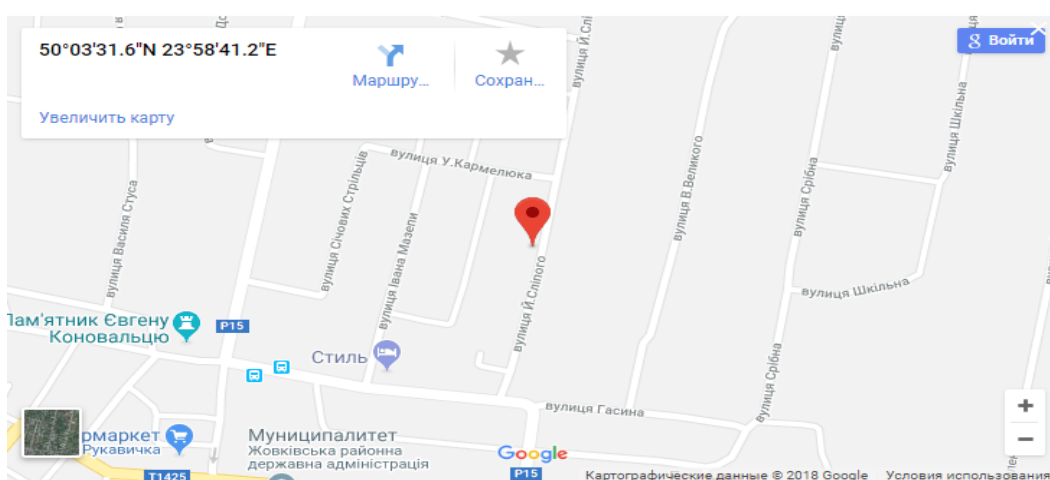
ЄВРОПЕЙСЬКІ ОФІСИ ПРОДАЖІВ	ОФІСИ ПРОДАЖУ В АМЕРИЦІ	ОФІСИ ПРОДАЖІВ АФРИКА, АЗИЯ, ТИХИЙ ОКЕАН
<p>ЧЕСЬКА РЕСПУБЛІКА НОРДИЧНІ КРАЇНИ ГРЕЦІЯ БАЛКАНИ НІДЕРЛАНДИ, БЕЛЬГІЯ ТА ЛЮКСЕМБУРГ СЛОВАЧЧИНА ПОЛЬЩА ФРАНЦІЯ ІТАЛІЯ МІЖНАРОДНИЙ ПЛЯШКИ ТА АЕРОЗОЛІ МОЛДОВА РЕСПУБЛІКА БІЛОРУСЬ УКРАЇНА УГОРЩИНА РУМУНІЯ ВЕЛИКОБРИТАНІЯ ТА ІРЛАНДІЯ НІМЕЧЧИНА, АВСТРІЯ, ШВЕЙЦАРІЯ ІСПАНІЯ ТА ПОРТУГАЛІЯ</p>	<p>МІЖНАРОДНИЙ МЕНЕДЖЕР З ПРОДАЖІВ ТА ОБСЛУГОВУВАННЯ КЛІЄНТІВ США - ПІВДЕННИЙ ЗАХІД США - СЕРЕДНЯ АТЛАНТИКА США - СЕРЕДНИЙ ЗАХІД США - СХІД США - ЗАХІД МЕКСИКА ТА ЛАТИНСКАЯ АМЕРИКА ПЛЯШКИ ТА АЕРОЗОЛІ</p>	<p>ЄГИПЕТ САУДІВСЬКА АРАВІЯ МАРОККО, ТУНІС, АЛЖИР ІНДІЯ ІЗРАЇЛЬ ТУРЕЧЧИНА МІЖНАРОДНИЙ ПЛЯШКИ ТА АЕРОЗОЛІ</p>

Рис.2.5. Офіси продажів групи Т*****р

2.2. Аналіз фінансово-економічних показників діяльності

ТОВ «***** **»

Товариство з обмеженою відповідальністю «***** **» (надалі – Товариство) розташоване за адресою: 80356, Україна, Львівська область Жовківський р-н, с. Сопошин, вул. Вокзальна, 18. (рис. 2.5) Товариство засноване у 2005р. основним учасником Теспосар s.r.o. (Чеська Республіка), і є частиною групи Теспосар – третього у світі за обсягами виробника металевої упаковки.

УКРАЇНА

Сопошин (Жовківський район)

Рис. 2.5. Головний офіс ТзОВ «***** **», Україна

Датою державної реєстрації Товариства є 19.10.2005 року, реєстраційну дію вчинено Жовківською районною державною адміністрацією Львівської області, № запису *****. Статутний капітал Товариства становить 40 109 002,87 грн.

Основним видом діяльності Товариства за 2022 рік є виробництво інших металевих виробів, н.в.і.у. (КВЕД 25.99).

Середня кількість працівників Товариства протягом 2022 року становила 142 чол. Вищим органом управління Товариством у відповідності до Статуту є Загальні Збори Учасників, виконавчим органом Товариства є Генеральний директор.

Товариство здійснює свою діяльність в Україні. Ринкова економіка України продовжує демонструвати певні особливості, властиві перехідній економіці. Економіці України притаманні певні структурні диспропорції, низький рівень ліквідності ринків капіталу, порівняно висока інфляція, значний розмір зовнішнього та внутрішнього державного боргу. Крім того, найбільш суттєвий вплив на діяльність Товариства протягом 2022 року спричинили активні військові дії Російської Федерації на території України.

24 лютого 2022 року Російська Федерація здійснила повномасштабне вторгнення на територію України. Цього ж дня у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України Указом Президента України введено воєнний стан із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року, який діяв протягом всього 2022 року.

Крім того НБУ Постановою від 24.02.2022 № 18 «Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану» ввів ряд обмежень щодо валютних операцій та розрахунків у валюті, а також ввів заборону на проведення операцій в російськи рублях та учасниками яких є юридична або фізична особа, яка має місцезнаходження (зареєстрована/постійно проживає) в Російській Федерації або в Республіці Білорусь. Ці обмеження з певними змінами також діяли протягом всього 2022

року. Основними обмеженнями валютних операцій протягом 2022 року стали зменшення строку повернення валютних цінностей з-за кордону до 180 днів та заборона на оплату послуг в іноземній валюті, крім визначених винятків.

Відповідно, через всі зазначені вище чинники, розпочатий зростанням 2022 рік обернувся найсильнішим падінням економіки України в історії - ВВП втратив 29,1%. У цінах попереднього року, тобто без впливу інфляції, він становив 3,86 трлн грн проти 5,45 трлн грн у 2021 році.

Традиційно найбільшу частину української економіки становлять споживчі витрати, які протягом 2022 року впали на 27% - влітку 2022 року Нацбанк підвищив облікову ставку з 10% до 25%. Причини – необхідність покрити дефіцит бюджету і зменшити темпи інфляції.

Експорт – друга за важливістю стаття в створенні ВВП – знизився на 42% передусім через блокаду, яку Росія влаштувала українським морським портам. Крім того, окупанти зруйнували чимало потужностей основних експортерів, зокрема «Азовсталі» та Маріупольського меткомбінату ім. Ілліча.

При цьому імпорт зменшився не надто сильно – на 19%. Не в останню чергу – через обсяги ввезеного з-за кордону пального, які в фізичних одиницях майже не змінилися.

Зростання було лише в комунальному та державному секторах. Перший забезпечував населення звичними послугами, а держава суттєво збільшила воєнні витрати: зарплати військовослужбовцям, видатки на підготовку кадрів, виплати переселенцям. Частка витрат держави в структурі ВВП вимушено зросла майже в півтора рази до 30%.

Сектори промисловості протягом 2022 року також показували негативну динаміку. Найбільше впало будівництво (-68%). Серед найбільших за обсягом секторів економіки переробна промисловість впала майже наполовину внаслідок руйнувань, окупації та активних боїв в індустріальних регіонах. Гуртова та роздрібна торгівля разом з агрокомплексом упали майже на третину з тих же причин.

Зростання споживчих цін в Україні у 2022 році прискорилося до 26,6% із 10% у 2021 та 5% у 2020 роках.

До основних ризиків 2022 року віднесено:

- продовження військових дій, ескалація конфлікту;
- вимушена міграція біженців з України, яка стає незворотною після асиміляції біженців в країнах перебування;
- зменшення обсягів військової та соціальної допомоги від країн-партнерів через зміну їхнього ставлення до війни та можливості перемоги в ній України;
- високі темпи інфляції та девальвація гривні через необхідність фінансування державних витрат за допомогою «друкарського верстата»;
- збереження надзвичайно високого рівня процентних ставок по кредитах, продовження падіння обсягів виробництва та ВВП.

Аналіз роботи підприємства передбачає оцінку різних показників, що відображають різні сторони його діяльності. Вибір цих показників залежить від конкретних цілей аналізу. Оцінка стратегічних цілей включає в себе аналіз діяльності конкретної компанії по відношенню до її конкурентів. Проводячи цей аналіз, ми ретельно обираємо показники, які відображають результати діяльності конкретних департаментів або підрозділів. Розрахунок показників ефективності окремих підрозділів або конкретних продуктів має вирішальне значення для визначення тактичних цілей і збереження контролю над діяльністю компанії.

Планування передбачає оцінку переваг використання різних ресурсів або їх комбінації протягом конкретного періоду, а також врахування можливих змін у майбутньому. Кожна мета, яка стоїть перед підприємством, потребує ретельного аналізу різноманітних показників, що дозволяє приймати чіткі рішення щодо дій підприємства.

Звітність компанії є джерелом інформації, включаючи річний баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух капіталу, звіт про рух грошових

коштів тощо. Кінцевий результат роботи підприємства визначається шляхом аналізу даних про приріст власного капіталу за звітний період.

Діяльність компанії можна аналізувати за допомогою економічних показників, які класифікуються для оцінки економічного потенціалу компанії, ефективності, конкурентоспроможності та фінансової стійкості.

Основні економічні показники досліджуваного господарства відображено у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1.

Динаміка основних економічних показників ТОВ «***** **»
2021-2023рр

Показники	2021р.	2022р.	2023 р.	2023 р. +/- до 2021 р.
Середня чисельність працівників, чол.	151	142	122	-29
Фонд оплати праці, тис. грн.	37883	41209	35987	-1896
Середня заробітна плата одного працівника, грн..	20906	24183	24581	+3675
Операційні витрати, тис.грн	61606	75178	45369	-16237
Дебіторська заборгованість, тис.грн.	90341	29719	27587	-62754
Обертання дебіторської заборгованості, рази	0,31	6,45	9,25	+8,94
Середній строк обороту дебіторської заборгованості, днів	69	57	39	-30
Кредиторська заборгованість, тис.грн.	99999	45154	51795	-48204
Обертання кредиторської заборгованості, рази	5,06	5,6	5,16	+0.1
Середній строк обороту кредиторської заборгованості, днів	72	65	71	-1
Вартість основних засобів, тис.грн.	95264	9509	89001	-6263
Виробнича собівартість продукції, тис.грн.	368177	301434	233436	-134741
Дохід від реалізації продукції всього тис.грн.	447913	446867	302967	-144946
Прибуток (збиток), тис.грн	30375	61597	22980	-7395

Дані таблиці 2.1 свідчать, що дохід від реалізації продукції, робіт і послуг за період з 2021 по 2023 роки зменшилась на 144946 тис. грн. Доцільно відмітити позитивну тенденцію щодо зниження собівартості реалізованої продукції у 2023 році до 2021 року на 134741 тис.грн. Проте, якщо у 2021 році у ТОВ «***** **» сума валового прибутку становила 30375,0 тис. грн., то у 2023 році в результаті господарської діяльності було одержано валовий збиток у сумі -7395 тис. грн. Річний фонд оплати праці у досліджуваному господарстві за період 2021-2023 рр. зменшився на 1896 тис.грн, а середньорічна вартість основних засобів зменшилася на 6263 тис.грн.

В цілому слід відмітити, що діяльність досліджуваного господарства у 2023 році в порівнянні з 2021 роком є збитковою і нерентабельною, адже чистий фінансовий результат у звітному році становив 7395 тис. грн. збитку.

Економічний потенціал підприємства визначається різними факторами, такими як активи фірми, обсяг продажів, чистий і валовий прибуток, основний і оборотний капітал, власний і позиковий капітал, виробничі потужності, науково-дослідні роботи.

Основний продукт підприємства є металева кришка. В ТОВ «***** **» працюють найкращі фахівці з виробництва кришок. Вартість і структуру, асортимент товарної продукції товарів наведений у таблиці 2.2.

З наведених вище даних ми можемо відмітити що, 48% займає виробництво кришки ТО-82 становить 143 438 тис грн. – середнє значення за три роки. Друге місце займає кришка ТО-66, що становить 19% від виробленої продукції. Виробництво кришки СКО 1-82 - 24 287 тис грн, що становить 9% від загальної виробленої продукції.

Підприємство також займається виробництвом давальницької сировини. За останні три роки збільшилося майже у 4,5 рази (рис.2.3)

Таблиця 2.2

Вартість і структура товарної продукції у ТОВ «***** **»

за 2021-2023рр

Продукція	Вартість товарної продукції, тис. грн			Структура товарної продукції, %			В середньому за 2021-2023рр	
	2021 р	2022р	2023р	2021 р	2022р	2023р	тис. грн	%
Кришка СКО 1-82	10 620	32 319	29 922	2,9	11,0	13,2	24 287	9
Кришка ТО-43	2 419	479	475	0,7	0,2	0,2	1 124	0
Кришка ТО-53	13 271	10 644	14 845	3,6	3,6	6,5	12 920	5
Кришка ТО-58	14 303	12 296	2 251	3,9	4,2	1,0	9 617	3
Кришка ТО-63	40 374	14 372	7 527	11,0	4,9	3,3	20 758	6
Кришка ТО-66	62 309	52 934	49 040	17,0	17,9	21,6	54 761	19
Кришка ТО-77	37 924	31 369	13 036	10,3	10,6	5,7	27 443	9
Кришка ТО-82	184 560	138 234	107 519	50,3	46,9	47,4	143 438	48
Кришка 110-89	1386	2 380	2 307	0,4	0,8	1,0	2 024	1
Разом по	367166	295027	226922	100	100	100	296372	100
Давальницькі послуги	3155	5702	13489				7449	
Всього по підприємству	370321	300729	240411				297172	

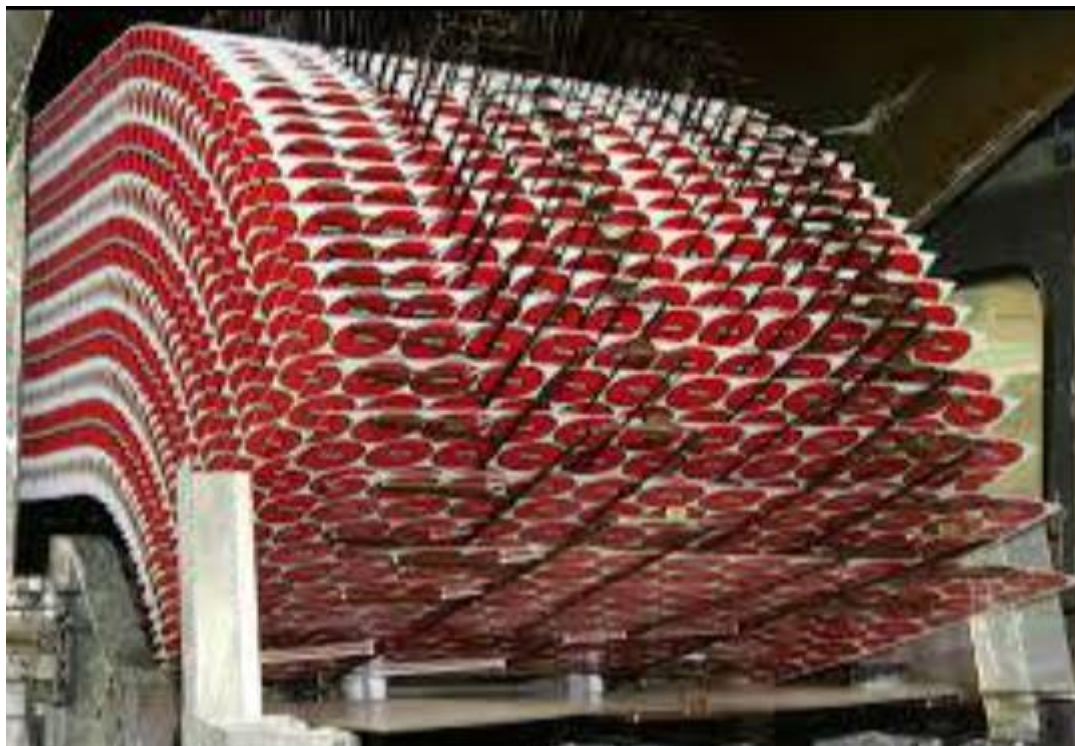

Рис 2.3. Виробництво давальницької сировини у ТОВ «***** **»

Основний товар підприємства є виробництво металевої кришки.
Асортимент кришок подано на рисунку 2.4

Рис. 2.4. Асортимент металевої кришки ТОВ «***** **»

Показники ефективності є вирішальними в бізнесі та дають чітку картину того, наскільки успішно працює підприємство та його потенціал для зростання. Розрахуйте фінансові прогнози, використовуючи історичні дані про прибутки. Однак економіка має кілька показників. Обсяг продажів, прибуток і товарообіг є різними категоріями. Таким чином, вони не можуть точно оцінити ефективність підприємства. Якщо вам доведеться порівнювати різні компанії, це може бути дуже корисним. Розрахунки рентабельності використовуються для оцінки практичної наближеної економічної ефективності.

Щоб надати інформацію про прибутковість підприємства необхідно визначити його рентабельність. Рентабельність підприємства є показником його економічної ефективності, який показує, наскільки ефективно підприємство використовує свої ресурси, включаючи матеріальні, трудові та грошові кошти. Він визначається діленням прибутку на активи, які його складають.

Рентабельність є ключовим показником ефективності діяльності підприємства. Високий рівень доходу не обов'язково забезпечує точне уявлення про фінансовий стан компанії. Наприклад, можна інвестувати значні кошти в розвиток, досягти високого товарообігу, але при цьому отримати недостатньо прибутку, щоб покрити всі витрати. Враховуючи обставини, інвестиції в розвиток бізнесу виявляться досить витратними і малоприбутковими. Однак компанія з меншими обсягами продажів, як правило, є більш стабільною та ефективною. Простіше кажучи, прибутковість – це показник, який залежить від контексту.

Показники рентабельності необхідні для фінансового аналізу та планування розвитку компанії. Вони показують, наскільки ефективно підприємство використовує свої ресурси, покриває витрати та отримує прибуток.

Існує три різних типи рентабельності позитивна, нульова, негативна. Позитивна компанія ефективно розпоряджається своїми фінансами та отримує прибуток. Нуль - коштів достатньо для покриття витрат, але прибуток отримується. Цей вид бізнесу вважається збитковим. Негативна - ситуація, коли компанії не вистачає коштів для покриття власних витрат. Щоб такий бізнес процвітав, необхідні постійні інвестиції.

Для більш повної оцінки ефективності компанії також було проведено порівняння показників рентабельності (таблиця 2.4)

Таблиця 2.4

Рентабельність ТОВ «***** **» за 2021-2023рр.

Показники	Роки			Відхилення 2022р. від 2021 р.		Відхилення 2023 р. від 2022 р.	
	2021	2022	2023	абсолютне	відносне, %	Абсолютне	відносне, %
1. Чистий прибуток (тис.грн.)	30375	61597	22980	+31222	+103%	-38617	-63%
2. Середня сума загального капіталу тис.грн.	285199	324448	287255,5	+39249	+14%	-37192,5	-11%
3. Середня сума оборотного капіталу, тис.грн.	373892	433665	362639	+59773	+16%	-71026	-16%
4. Середня сума основного капіталу, тис.грн.	91469,5	137442	178662	+41220	+30%	+45972,5	+50%
5. Виручка від реалізації, тис.грн.	447913	446867	303967	-1046	-0,2%	-142900	-32%
6. Рентабельність в % до:	10,65	18,99	8,0	+8,34		-10,99	
загального капіталу							
оборотного капіталу	0,04	0,01	0,03	+0,03		+0,02	
основного капіталу	33,21	44,82	12,86	+11,61		-31,96	
реалізації	6,78	13,78	7,58	+7		-6,2	

За показами таблиці чистий прибуток станом на 2023р становить у розмірі 22980 тис. грн. що на 63% значно нижче ніж у 2022р. Середня сума

загального капіталу станом на 2023 р становить 287255 тис. грн. що на 11% менше ніж у 2022р. Зате середня сума основного капіталу збільшилася на 45972, 5 ти грн в порівняно з 2022 роком, що становить +50%. Зниження коефіцієнтів рентабельності загального капіталу на 10,99% свідчить про зниження прибутковості підприємства

Фінансове благополуччя компанії значною мірою залежить від надійності її джерел фінансування. Це включає кошти, доступні компанії, її борги та те, як ці кошти інвестуються (табл. 2.5.)

Співвідношення між власним і позиковим капіталом дає цінну інформацію про фінансовий стан компанії.

Необхідність наявності власного капіталу визначається вимогами самофінансування.

Самофінансування – це акт використання отриманого підприємством прибутку на покриття витрат.

Таблиця 2.5

Структура джерел коштів, що вкладені у ТОВ «***** **»

Показники	2021р.		2022 р.		2023 р.		Відхилення, 2023р. до 2021р., (+,-)	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
Усього коштів	335827	100	296330	100	257009	100	-78818	-23%
Власний капітал	106657	32	168227	57	189097	74	+82440	+78%
Позичені кошти	129171	38	82949	28	16117	6	-113054	-87%
Кредиторська заборгованість	99999	30	45154	15	51795	20	-48204	-48%

Наявність достатнього капіталу має вирішальне значення для збереження автономії та незалежності підприємства. Однак важливо враховувати, що покладатися виключно на власні кошти не завжди може бути вигідно для бізнесу, особливо в ситуаціях, коли виробництво є сезонним. Іноді на

банківських рахунках збираються значні суми коштів, а в інших випадках компанія може зіткнутися з нестачею коштів. Крім того, важливо враховувати, що коли ціни на фінансові ресурси є низькими і компанія може отримати вищу віддачу від інвестованого капіталу, вона може підвищити прибутковість власного капіталу за рахунок використання позикових коштів.

Якщо більша частина коштів компанії надходить за рахунок короткострокових позик і кредиторської заборгованості, її фінансовий стан буде нестійким. Це пов'язано з тим, що необхідна постійна оперативна робота для контролю за їх своєчасним поверненням та забезпечення їх ефективного використання протягом короткого періоду часу.

Таблиця 2.6

Аналіз оборотності оборотних активів ТОВ «***** **»
за 2021–2023рр., тис.грн.

Показники	2021 р.	2022р.	2023 р.	Відхилення 2023р. до 2021р.	
				тис. грн.	%
Виручка від реалізації	447913	446867	302967	-144946	32%
Сума оборотних активів	342406	306490	268021	+74385	22%
Сума оборотних запасів	129491	158150	123516	-5975	5%
Сума дебіторської заборгованості	90341	29719	27587	-62754	69%
Сума кредиторської заборгованості	99999	45154	51795	-48204	48%
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	1,57	1,38	1,05		
Коефіцієнт оборотності виробничих запасів	0,92	0,52	0,41		
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	5,31	6,45	9,25		
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	5,06	5,6	5,16		

Вивчаючи фінансово-економічний стан підприємства, що переживає

труднощі, необхідно проаналізувати дані оборотності активів. Цей аналіз допоможе визначити обґрунтованість дебіторської заборгованості та встановити термін її стягнення. Також важливо розрізняти дебіторську заборгованість кредиторську заборгованість. Крім того, вкрай важливо оцінити суму оборотних активів і запасів та інших показників діяльності ТОВ «***** **».

За даними таблиці 2.6 за три роки ми можемо зробити спостерігати зниження виручки від реалізації на 32% порівняно з 2021р. позитивним є зменшення дебіторської заборгованості на 62754 тис грн., або 69%. Сума оборотних активів в порівнянні з 2023р до 2021р збільшилася на 74385 тис. грн. 22%.

2.3. Особливості організації діяльності бухгалтерської служби та оцінка основних інститутів організації бухгалтерського обліку підприємства

Для ефективного функціонування сучасної обліково-аналітичної системи підприємств необхідна розробка системи бухгалтерського обліку, що враховує функціональні та принципові особливості економічних підсистем. Ця система також повинна забезпечувати використання інформаційних ресурсів бухгалтерського обліку для аналізу, оцінки та прогнозування результатів діяльності підприємства в цілому та його структурних підрозділів, а також здійснювати контроль за ощадливим використанням ресурсу суб'єкта господарювання. потенціал.

Внутрішні та зовнішні дані становлять інформаційне забезпечення організації бухгалтерського обліку, яке впливає на реалізацію стратегічних цілей і завдань підприємства через планування, бюджетування, аналіз, контроль і регулювання. Отримана інформація слугує стратегічним орієнтиром для бізнесу та використовуються системою обліку для створення

плану управління підприємством.

Процес створення системи бухгалтерського обліку та звітності на ТОВ «***** **» включає низку складних компонентів, які використовуються при організації та веденні облікових даних. На основі практичного досвіду бухгалтерського обліку ТОВ «***** **» буде проведено аналіз первинних процедур бухгалтерського обліку з метою створення цілісної системи обліку та оподаткування. На основі аналізу будуть розроблені висновки та рекомендації щодо поточної системи бухгалтерського обліку.

При затвердженні облікової політики При затвердженні облікової політики ТОВ «***** **» були враховані наступні елементи:

1. процес проведення інвентаризації активів і зобов'язань організації; методи оцінки активів і пасивів;
2. правила документообігу та технологію обробки облікової інформації;
3. порядок контролю господарських операцій; та інші рішення, необхідні бухгалтерської організації.
4. робочий план рахунків бухгалтерського обліку (з розшифровками синтетичних та аналітичних рахунків) та форми первинних облікових документів, які не передбачені законодавством у типових формах, і навіть форми документів внутрішньої бухгалтерської звітності.

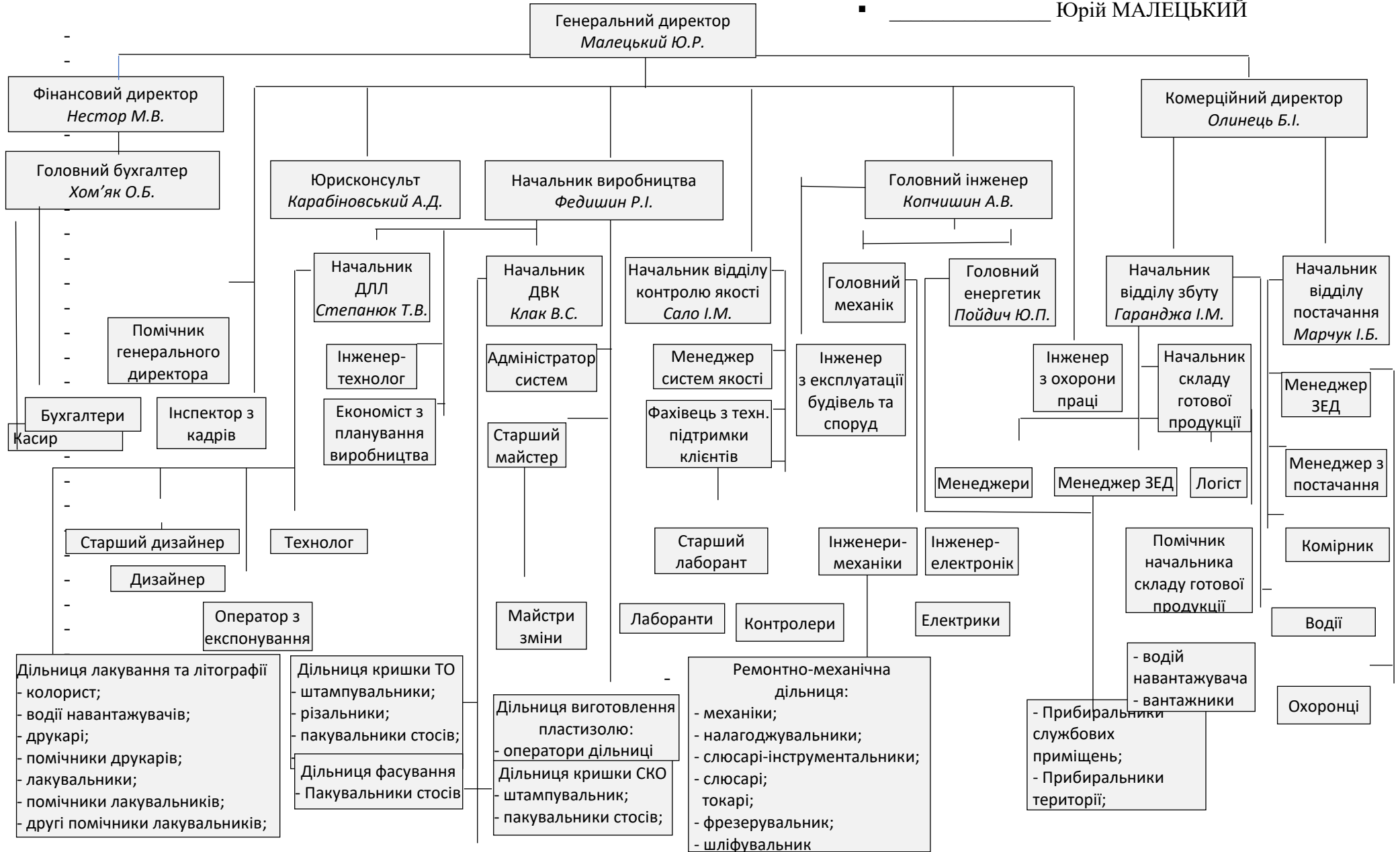
Керівництво підприємства створює облікову політику, вибираючи облікові процедури для достовірного відображення фінансового та майнового стану та результатів діяльності підприємства з метою підготовки фінансової звітності відповідно до існуючих правил [2].

«Облікова політика підприємства - це не просто сукупність методів обліку, обраних відповідно до умов господарювання, а й вибір методології обліку, що забезпечує можливість використання різноманітних варіантів відображення фактів господарського життя в бухгалтерському обліку».

Організаційна структура ТОВ «*** **» 2024 р**

ЗАТВЕРДЖУЮ:

- Генеральний директор
Юрій МАЛЕЦЬКИЙ

Компанія встановлює власну облікову політику лише щодо фінансових операцій, які відбуваються в її діяльності або заплановані на майбутнє.

Відсутність «Положення про бухгалтерську службу» є основним недоліком облікової політики ТОВ «***** **». Фірма не має вирішального положення про інвентаризацію, згідно з оглядом організаційно-технологічних особливостей облікової політики.

Одним із ключових відділів структури управління ТОВ «***** **» є бухгалтерія, яку очолює головний бухгалтер. Це гарантує формування повної та достовірної інформації про результати діяльності, майновий і фінансовий стан підприємства, що є необхідним для прийняття зважених рішень і здійснення контролю за використанням трудових, матеріальних і фінансових ресурсів, а також уникнення несприятливих економічних явищ. Бухгалтерія - це окремий структурний підрозділ, який діє самостійно і відповідає за ведення бухгалтерського обліку та формування бухгалтерської звітності.

Бухгалтерська служба на ТОВ «***** **» організована, як правило, лінійно, коли кожен працівник бухгалтерії підпорядковується безпосередньо головному бухгалтеру підприємства.

У Бухгалтерській службі ТОВ «***** **» працюють головний бухгалтер та чотири бухгалтери:

- Бухгалтер по оплаті праці
- Бухгалтер обліку сировини і матеріалів
- Бухгалтер по виробництву
- Бухгалтер по реалізації

Кожен з них виконує свою роль в обліковій системі економіки підприємства. Ми перевіримо працівників бухгалтерії на основі таких ознак у таблиці 2.7.

Детального вивчення процесу організації бухгалтерського обліку на ТОВ «***** **» стає очевидним, що як на початковому етапі, так і в подальшому були обрані наступні елементи:

1. Ведення обов'язків з ведення бухгалтерського та податкового обліку.
2. Комплексний набір інструментів бухгалтерського та податкового обліку.
3. Основні законодавчі джерела та посилання на відповідні документи, що використовуються в процесі ведення бухгалтерського обліку.
4. Основні внутрішні документи, що використовуються в процесі бухгалтерського обліку.

Таблиця 2.7

Якісні характеристики працівників бухгалтерії ТОВ «***** **»

Посада	Наявність у працівника вищої освіти	Рік закінчення ЗВО	Підвищення кваліфікації	Вік працівника	Програмні продукти якими володіє
Головний бухгалтер	так	2005	так	44	1С «Бухгалтерія», MEDok
Бухгалтер по оплаті праці	так	2001	так	49	1С «Бухгалтерія» MEDok
Бухгалтер по виробництву	так	2011	так	38	1С «Бухгалтерія» MEDok
Бухгалтер обліку сировини і матеріалів	так	2021	ні	27	1С «Бухгалтерія» MEDok
Бухгалтер по реалізації	так	2012	так	38	1С «Бухгалтерія» MEDok

5. Використання аналітичних і синтетичних рахунків в обліковому процесі.
6. Основні виміри в розрахунках і бухгалтерських проводках.
7. Етапи обліку та інвентаризації активів і зобов'язань.
8. Процес обліку матеріальних цінностей та основних засобів.

9. Порядок обліку витрат.
10. Процес ведення обліку доходів від підприємницької діяльності.
11. Порядок ведення податкового обліку.
12. Інші.

Слід зазначити, що при визначенні напрямів створення та вдосконалення системи бухгалтерського обліку на ТОВ «***** **» ми спираємось на нормативні документи, які регулюють діяльність підприємства. Крім того, ми враховуємо той факт, що ключові аспекти системи бухгалтерського обліку чітко не визначені в існуючих законах і нормативних актах. Підприємство в рамках своїх обов'язків має самостійно розробляти внутрішні нормативні документи, встановлювати моделі первинних джерел інформації для бухгалтерського обліку, розробляти методику основних елементів обліку. Для створення комплексної системи бухгалтерського обліку ТОВ «***** **» доцільно викласти основні принципи бухгалтерського обліку в затверджених документах, що регламентують бухгалтерську діяльність.

За результатами оцінки організації бухгалтерського обліку ми встановили, що бухгалтерський облік на ТОВ «***** **» ведеться згідно чинного законодавства України. Відповідальність за ведення бухгалтерського обліку в господарстві здійснює бухгалтерія, колективом керує головний бухгалтер. Організація бухгалтерської служби побудована за лінійним принципом. Тим не менш, є кілька зауважень. ТОВ «***** **» не має затвердженого графіка документообігу. Без такого документа процес бухгалтерського обліку стає більш складним і менш ефективним. Це головний недолік, оскільки компанія покладається на численні первинні документи, кожен із яких має свої унікальні характеристики файлів.

У ситуаціях, коли економічна діяльність підприємства стрімко зростає, важливо посилити моніторинг відображення результатів і подій в системі бухгалтерського обліку. Враховуючи різноманітний і складний характер бізнес-операцій, повністю підтвердити достовірність фінансової звітності та

забезпечити відповідність інтересам засновників, акціонерів і власників за допомогою зовнішнього та внутрішнього аудиту. Різноманітні мотиви окремих осіб призводять до випадків неправомірної поведінки у фінансово-господарських операціях із залученням активів і зобов'язань у компаніях.

Для пом'якшення несприятливих наслідків використовуються різні методи економічного контролю. Бухгалтерська експертиза різних періодів облікового процесу має вирішальне значення в умовах ринкової економіки. Він дозволяє відображати факти та події фінансово-господарської діяльності, забезпечуючи ефективний контроль за функціонуванням підприємств. Надаючи неупереджену бухгалтерську та розрахункову інформацію про рух зобов'язань і активів, а також їх умови, бухгалтерська експертиза може продемонструвати, що підприємство є привабливою інвестицією. На сьогоднішній день для суб'єктів господарювання актуальною є можливість вибору різних форм господарського контролю. У зв'язку з цим бухгалтерську експертизу слід розглядати як один із доступних варіантів. Проведення бухгалтерської експертизи фінансово-господарської діяльності підприємства може допомогти запобігти будь-яким негативним подіям.

2.4. Організація формування облікової політики підприємства ТОВ

«***** **»

Належне, своєчасне та організоване інформаційне забезпечення керівного складу є важливою складовою успішної та продуктивної діяльності підприємств. Це значною мірою залежить від правильно організованого бухгалтерського обліку, раціональна організація якого на підприємстві починається з правильно сформованої облікової політики.

Створення облікової політики є глобальною практикою, яка може здійснюватися на двох рівнях: макрорівні, де політичні органи контролюють розвиток бухгалтерського обліку, і мікрорівні, де реалізується політика

конкретного суб'єкта господарювання, щоб гарантувати точність дані фінансової звітності.

При прийнятті конкретної облікової політики на поточний фінансовий рік забезпечується гарантована відповідність організації бухгалтерського обліку показникам формування фінансової звітності, знижується трудомісткість і час підготовки фінансової звітності, забезпечується найкращий облік. практики використовуються для отримання очікуваних результатів фінансово-економічної діяльності підприємства. [7]

Сфера застосування кожного полягає в тому, де основна відмінність між балансовою політикою та обліковою політикою підприємств (остання є аналогом облікової політики в системі бухгалтерського обліку країн Західної Європи) (для балансу - складання фінансової звітності; для облікової політики - організація та діловодство) [3]

Для того, щоб система бухгалтерського обліку працювала ефективно, організацією бізнесу завжди повинна керувати належна облікова політика.

На думку В.А. Старлінга, зв'язок бухгалтерського обліку з обліковою політикою можна виразити так: бухгалтерський облік є об'єктом бухгалтерського обліку, оскільки після облікової політики для нього створюються організаційні передумови (забезпечення); однак через мінливість організації (альтернативність) її можна віднести до об'єктивних елементів облікової політики. Цим пояснюється ідея економічного характеру «облікової політики», яка містить у собі елементи управління та обліку одночасно (рис. 2.6).

Економічні рішення впливають на діяльність фірми і можуть прийматися людьми, юридичними особами, урядовими установами або громадськими групами. Інформація, зібрана в системі бухгалтерського обліку та фінансової звітності, яка ґрунтується на чинній законодавчій базі та обраній обліковій політиці підприємства, є основним джерелом інформації, що підтримує діяльність підприємства.

Рис. 2.6. Взаємозв'язок облікової політики та бухгалтерського обліку

Для визначення поняття «облікова політика в системі управління» та її істотного змісту використовується наступний підхід:

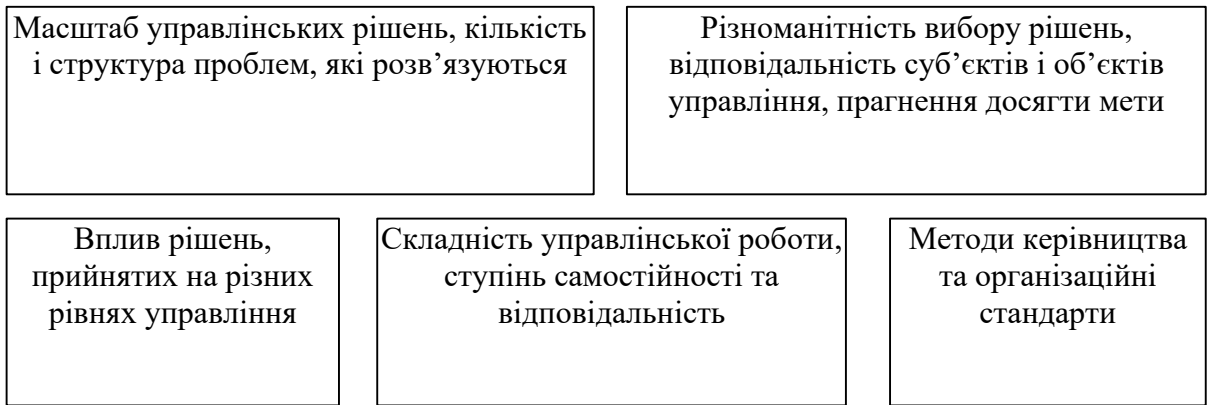
- цілі облікової політики;
- зв'язок між управлінськими ролями та обліковою політикою; економічні міркування підприємства щодо обраної облікової політики;
- короткий опис облікової політики у зв'язку з іншими політиками підприємства. (рисунок 1.2).

Конкретизуючи мету облікової політики та напрями її впливу на систему управління вітчизняні та зарубіжні вчені зазначають, що облікова політика є інструментом досягнення різноманітних цілей підприємства, спрямованих на покращення його діяльності.

Розглядаючи взаємозв'язок системи управління підприємством з обліковою політикою, важливо мати на увазі, що випадково на самі управлінські рішення впливають: обсяг, кількість і складність завдань, що вирішуються; їхні стосунки; техніка управління; організаційні принципи; ступінь складності та самостійності управлінської праці; ризикованість рішень; відповідальність суб'єктів та об'єктів управління; і бажання досягти мети [82].

Чинники, що впливають на управління підприємством

УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Функції управління				
Планування	Організація	Координація	Мотивація	Контроль

Управлінські рішення		
Довгострокові	Середньострокові	Поточні

інформація для процесу прийняття рішень керівництвом
(у тому числі облікова політика підприємства)

Типи політик, які застосовуються під час процесу прийняття рішень на підприємстві				
Амортизаційна	Дивідендна	Маркетингово-збутова	Фінансова	Цінова

Рис. 2.7. Політика облікової системи підприємства

Процес прийняття економічних рішень на основі даних звітності та бухгалтерського обліку, розроблений на основі обраної облікової політики підприємства і є результатом взаємної координації функцій управління на різних етапах процесу прийняття рішень із складною обліковою політикою.

Систему управління підприємством необхідно розглядати як динамічний процес як декілька внутрішніх і зовнішніх елементів, які впливають на ефективність підприємства, впливають на його форми, методи і функції. Ефективність процесу управління підприємством є визначальним фактором результативності його діяльності. Кожен бізнес працює з метою отримання заданого набору результатів, які досягаються за допомогою менеджменту, що в кінцевому підсумку є сукупністю навмисних дій для досягнення запланованих результатів [88].

Можна стверджувати, що за допомогою облікової політики можна використовувати вплив на процес управління підприємством, оскільки бухгалтерський облік є складовою інформаційного забезпечення управління, яка є одним із шляхів досягнення поставлених перед керованою системою цілей та використання під час планування, прогнозування, організації, регулювання, мотивації, контролю, аналізу, оцінювання та прийняття рішень [56].

Як частина бухгалтерського обліку, облікова політика спрямована на створення справжніх можливостей та інформаційних умов для навмисного застосування інших управлінських обов'язків, таких як планування, контроль та аналіз, контроль і стимулювання. Вони пропонуються в певному логічному конфлікті, який диктується технологією та загальною значущістю та стабільністю процесу управління [13].

Першим кроком у процесі управління є планування, яке є функцією управління. Планування гарантує встановлення економічних цілей підприємства та їх обґрунтування шляхом аналізу даних. На цьому етапі компанія створює оцінки на основі результатів попереднього періоду, де

видно резерви розвитку. Він також створює низку економічних моделей, що зображують очікуваний стан компанії. Процес планування, загалом, є видом діяльності, що здійснюється органами управління для прогнозування майбутнього стану економіки на основі закономірностей розвитку природи і суспільства, а також тенденцій розвитку бізнесу, галузі, і народного господарства. Процес планування включає визначення цілей, які бізнес сподівається досягти протягом певного періоду часу, і визначення методів, стратегій і обставин, необхідних для їх досягнення [13]. Коли ведучий планує виступ у певній галузі знань, він передбачає тему з точки зору передбачення та формування майбутніх подій за допомогою конкретних підходів, стратегій і засобів досягнення.

Координація, мотивація та організація складають ще один важливий етап процесу управління. Встановлення гармонії між компонентами системи, тобто організація та координація дій, є необхідним для здійснення процесу господарської діяльності.

Нарешті, функція керування виконується на третьому і останньому кроці. Поряд із встановленням конкретних фактів у процесі контролю також визначаються джерела дефектів, розробляються способи їх кількісної оцінки та усунення, створюються програми заохочення та підвищення мотивації. Безпечне спілкування стає можливим завдяки контролю [36].

Планування, організація, координація, мотивація та контроль є необхідними компонентами процесу управління циклом, оскільки вони так чи інакше більш-менш взаємопов'язані.

Інформація фінансової звітності, яка є результатом виконання облікової політики, залежить здебільшого від того, наскільки вдало обрана політика та чому вона була сформована. З одного боку, це результат ефективних чи неефективних дій. Це означає, що необхідно докласти всіх зусиль, щоб облікова політика була потужним важелем впливу на реалізацію стратегії розвитку підприємства, щоб бухгалтерський облік відіграв активну роль у

роботі підприємства та був складовою системи його управління, а також що бухгалтерський облік також надає користувачам точну та надійну інформацію про стан і результати діяльності підприємства. [48].

У таблиці наведено зведення економічних рішень, які були прийняті на основі використання фінансової звітності, створеної з використанням обраної облікової політики. 2.8.

Таблиця 2.8

Економічне рішення, на який впливає обрана облікова
політика підприємства «***** **»

Рішення, які приймаються	Суб'єкти, котрі приймають рішення	Вплив облікової політики на форми звітності, які допомагають користувачам приймати рішення	Інформаційні потреби суб'єктів при прийнятті рішень
1	2	4	3
Придбання, продаж, Володіння цінними паперами Участь у капіталі підприємства Оцінка якості управління Визначення суми дивідендів	Інвестор, власники	Баланс (Звіт про фінансовий стан) Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) Звіт про власний капітал	Інформація щодо стану та можливих змін розміру корпоративних прав
Поточне керівництво підприємством та планування	Керівництво підприємства	Баланс (Звіт про фінансовий стан) Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) Звіт про рух грошових коштів	Визначення теперішнього фінансового стану підприємства Формування стратегії подальшого функціонування
Рішення щодо початку, продовження, припинення подальшої співпраці	Покупці, замовники	Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) Звіт про рух грошових коштів	Оцінка здатності підприємства вчасно виконувати договірні зобов'язання
Прийняття рішень про подальше працевлаштування на даному підприємстві чи зміну місця роботи	Працівники	Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)	Оцінка здатності підприємства вчасно погашати заборгованість з оплати праці

Продовження табл 2.8.

1	2	3	4
Рішення щодо надання кредитів Рішення щодо початку, продовження, припинення подальшої співпраці	Банки, постачальники, інші кредитори	Баланс (Звіт про фінансовий стан) Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) Звіт про рух грошових коштів	Забезпечення зобов'язань Оцінка здатності підприємства вчасно погашати свої борги
Рішення про проведення додаткових перевірок	Податкові органи та органи соціального страхування	Баланс (Звіт про фінансовий стан) Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)	Оцінка здатності підприємства вчасно виконувати покладені на нього зобов'язання
Рішення щодо підтримки конкретної галузі економіки	Органи статистики	Вихідна інформація для формування макропоказників	Баланс (Звіт про фінансовий стан) Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
Рішення про продовження (припинення) діяльності підприємства у зв'язку із впливом на навколишнє середовище	Громадськість	Інформація щодо стану охорони навколишнього середовища	Баланс (Звіт про фінансовий стан) Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Щоб підвищити продуктивність організації, слід розробити кілька типів політики відповідно до плану розвитку компанії та облікової політики компанії.

З точки зору розробки облікової політики підприємства найбільш поширеними є дві форми стратегії підприємства:

- 1) Управління з орієнтацією на максимізацію прибутку;
- 2) Цінно-орієнтований менеджмент.

Фінансові звіти публікуються, що дає акціонерам легкий спосіб стежити за рішеннями щодо найму менеджерів і «рекламувати» бізнес потенційним інвесторам. Менеджери часто намагаються структурувати звітність таким чином, щоб представити картину більш успішного бізнесу, щоб залучити

додаткові інвестиції; в цьому випадку облікова політика формується з використанням методики максимізації прибутку.

З метою дотримання плану максимізації прибутку обираються такі складові облікової політики, які гарантують мінімальні витрати та максимальний дохід для бізнесу.

Якщо в основу формування облікової політики покладена стратегія максимізації прибутку, то при аналізі показників звітності спостерігається, що підприємство має значну вартість своїх оборотних і необоротних активів, незначну суму для його резерв сумнівних боргів, а також завищений показник нерозподіленого прибутку. На підставі цих даних можна зробити висновки щодо фінансової стійкості підприємства та наявності значного обсягу ресурсів для його поточної діяльності. У цій ситуації власники можуть вирішити збільшити відсоток прибутку, який конфіскується, або продовжити розширення своїх інвестиційних операцій. Однак, якщо фактичний стан бізнесу відрізняється від повідомленої інформації, такий вибір може призвести до зниження ефективності бізнесу та, у гіршому випадку, до банкрутства.

Управління, орієнтоване на цінності, є другим типом стратегії, який іноді обирають підприємства. Управління, орієнтоване на цінності, зазвичай використовується, коли метою є «зменшення» витрат організації; це може статися, коли підприємство хоче продати за найнижчою можливою ціною. У даному випадку розпорядчим документом про облікову політику визначено найкоротші терміни використання нематеріальних та основних активів, прискорено процес визначення амортизації необоротних активів, а також віднесено витрати на створення кваліфікаційних активів до звітного періоду витрати. Застосування ціннісно-орієнтованого менеджменту призводить до зниження прибутку або навіть до «збитковості» бізнесу.

У таблиці показано вплив найбільш поширених розділів облікової політики на аналітичні показники, які можна розрахувати за даними звітності.

2.9.

Таблиця 2.9

Компоненти облікової політики та їх вплив на аналітичні дані, розраховані на підставі звітності

Компоненти облікової політики	Вплив на показники					
	динаміки та структури майна	динаміки та структури джерел формування майна	ліквідності та платоспроможності	фінансової стійкості	ділової активності	рентабельності
1	2	3	4	5	6	7
Строк корисного використання об'єкта основних засобів	+	+	+	-	+	+
Методи нарахування амортизації основних засобів	+	+	+	-	+	+
Поріг переоцінки основних засобів	+	+	+	-	+	+
Величина вартісного критерію належності матеріального активу до інших необоротних матеріальних активів	+	+	+	-	+	+
Методи нарахування амортизації інших необоротних матеріальних активів	+	+	+	-	+	+
Строк корисного використання нематеріальних активів	+	+	+	-	+	+
Методи нарахування амортизації нематеріальних активів	+	+	+	-	+	+
Методи оцінки біологічних активів	+	+	+	-	+	+
Методи нарахування амортизації довгострокових біологічних активів	+	+	+	-	+	+
Методи обліку транспортно-заготівельних витрат	-	-	-	-	-	-
Методи оцінки вибуття запасів	+	+	+	+	+	+
Методи нарахування резерву сумнівних боргів	+	+	+	+	+	+
Підхід до обліку фінансових витрат	+	+	+	-	+	+
Порядок визнання та оцінки фінансових інвестицій, в. т.ч. дооцінки	-	-	-	-	-	-
База розподілу витрат за операціями з інструментами власного капіталу	-	+	-	-	+	+

Продовження табл.2.9

1	2	3	4	5	6	7
Методи оцінки ступеня завершеності операцій з надання послуг	+	-	+	-	+	+
Методи визначення ступеня завершеності робіт за будівельним контрактом	+	+	+	-	+	+
Застосування чи незастосування для перерахунку доходів, витрат і руху грошових коштів середньозваженого валютного курсу відповідного місяця	+	+	+	+	+	-
Методи оцінки активів та зобов'язань в операціях пов'язаних сторін	+	+	+	+	+	-

Таблиця 2.9 показує, що розробка глобальної методики оцінки того, як облікова політика впливає на статті звітності, яка гарантує позитивні покращення в усіх категоріях показників, є неможливою. Однак за допомогою відповідних інструментів облікової політики можна сконструювати набір заходів, спрямованих на досягнення мети постійного впливу на певну групу показників (ліквідність, прибутковість тощо) фірми.

Таким чином, менеджери можуть гарантувати ефективність бізнесу або, з іншого боку, підвищити його максимальну прибутковість, реалізуючи обрану стратегію на практиці. Ці методи підходу до облікової політики потенційно можуть спотворити облікові дані, підірвати їх достовірність і призвести до неправильних суджень на їх основі. Якщо у фінансову звітність компанії вводяться оманливі дані, національне законодавство покладає на оператора відповідальність за недостовірне відображення, що впливає на показники фінансової звітності. За порушення статті 164-2 КУпАП передбачено накладення штрафу від восьми до п'ятнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Можна стверджувати, що обґрунтування системи елементів облікової політики передбачає можливість зміни інформаційної звітності для забезпечення економічних інтересів окремих груп користувачів шляхом використання облікової політики як інструменту побудови показників фінансової звітності. ТОВ «***** **» в цій ситуації сприятиме принципу очевидності та підриватиме легітимність суджень, заснованих на аналізі представлення даних про показники. Результати дослідження показують, що керівники можуть підтасовувати дані фінансової звітності в межах облікової політики. У цьому сенсі звіти користувачів, які вимагають неочікуваної та надійної інформації, в кінцевому підсумку потрапляють у полон самовизначеної стратегії менеджерів, відповідальних за формулювання облікової політики.

РОЗДІЛ III. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ У ТОВАРИСТВІ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «*** **» ЛЬВІВСЬКОГО РАЙОНУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

3.1. Напрями вдосконалення формування облікової політики на підприємстві для підвищення якості управлінської звітності

Внутрішньогосподарський (управлінський) облік визначається як «Система обробки та підготовки інформації про діяльність підприємства для внутрішніх користувачів у процесі управління підприємством» [10] Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» в Україні» від 16.07.1999 р. № 996.

Для створення системи управлінського обліку, яка може надавати керівництву підприємства оперативну інформацію, необхідно виконати наступні етапи побудови системи (табл. 3.1).

Вирішальне значення у створенні ефективної системи внутрішнього бухгалтерського обліку на підприємстві при формуванні системи управлінського обліку має розробка облікової політики. Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» під обліковою політикою розуміють сукупність принципів, методів і процедур, які використовує підприємство для створення та подання фінансової звітності.

Встановлення облікової політики підприємства здійснюється згідно з відповідним законодавством та методичними рекомендаціями облікова політика визначеними Міністерством фінансів України. Здійснюється відповідно до відповідних законів та методичних рекомендацій, визначених Міністерством фінансів України. Бухгалтерський облік не регулюється нормативними документами, тому облікова політика визначається

адміністрацією підприємства у внутрішніх нормативних документах, таких як наказ головного бухгалтера про облікову політику.

Таблиця 3.1.

Етапи створення ефективної системи обліку

Етап	Назва етапу створення	Зміст
I	Формування облікової політики для управлінського обліку	Розробляється на основі потреб компанії в інформації та типу діяльності компанії. Міжнародні та національні стандарти фінансової звітності або власні підходи до обліку та відображення інформації про бізнес використовуються. Внутрішні документи детально описують основні елементи облікової політики для цілей управлінського обліку: об'єкти обліку, принципи кваліфікації, визнання та оцінки.
II	Визначення основних осередків відповідальності	Керівник визначає структурні компоненти, які він має аналізувати, порівнювати та вирішувати. По кожному основному осередку відповідальності розраховуються власні показники, які будуть використані для створення управлінської звітності.
III	Визначення списку звітів, і їх деталізація	Звіти тісно переплітаються та доповнюють один одного, тому важливо, щоб керівники мали загальне розуміння ефективності робочих процесів під час процесу аналізу бізнес-інформації. Звіт про керівництво складається з наступних документів: - календар платежів; - реєстр платежів; - звіт про доходи та витрати; - динаміка продажів і витрат; - звіт про рентабельність центрів відповідальності; - управлінський баланс; - звіт про рух грошових коштів. Це найменший перелік фінансових звітів, які потрібно переглядати щодня. На розсуд керівника інші можуть бути додані.
IV	Визначення точки беззбитковості	Коли справа доходить до аналізу управлінської звітності, керівник повинен мати певні стандарти. Одним із них є точка беззбитковості, тобто мінімальний рівень доходу, який все ще здатний покривати адміністративні витрати.
V	Планування доходів	Менеджер щодня приймає рішення щодо підвищення продажів. Потім, з використанням управлінських звітів, він повинен бути в змозі оцінити успішність своїх операцій. Цілі доходу позиціонуються відповідно до центрів відповідальності за це, якщо взагалі можливо.

Хоча як управлінський, і фінансовий облік одночасно є частиною бухгалтерського обліку, його цілями частиною бухгалтерського обліку, їх цілі та цілі відрізняються, як показано на рис. 3.1 Облікова політика управлінського обліку передбачає створення фундаментальної інформаційної системи для сприяння прийняттю ефективних управлінських рішень.

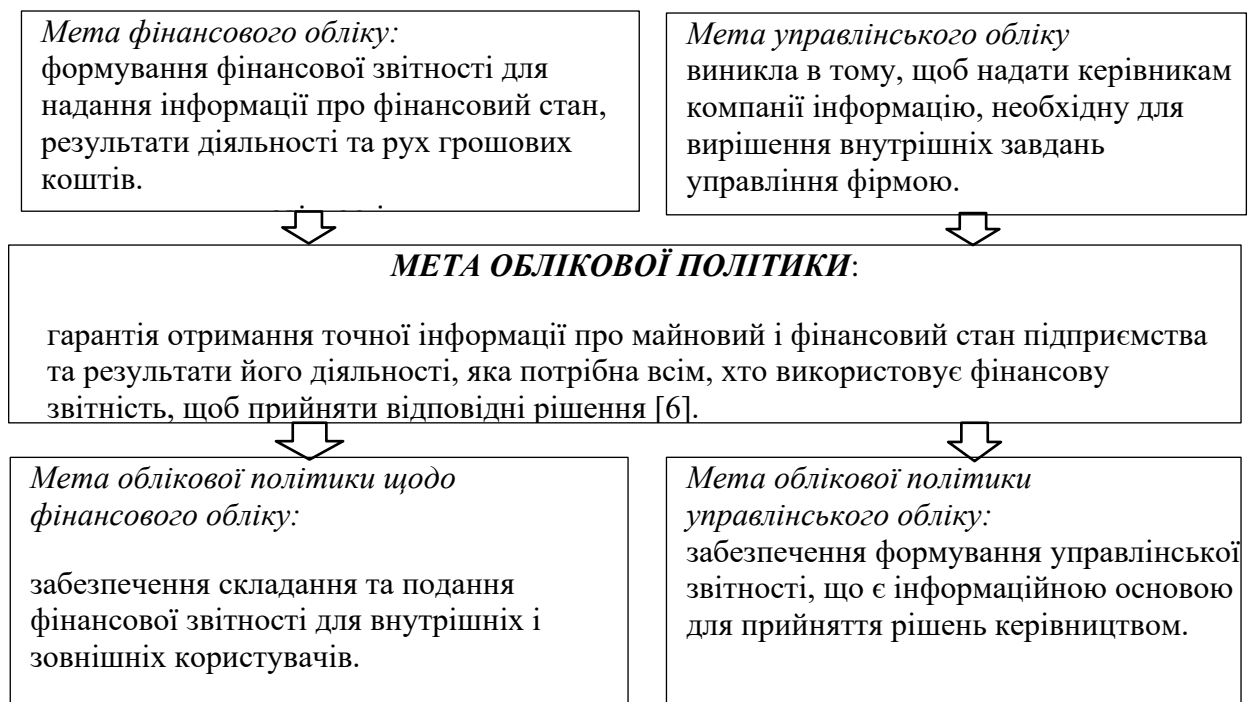

Рис.3. 1. Мета облікової політики щодо фінансового та управлінського обліку

Для забезпечення комплексу методичних рішень при формуванні облікової політики необхідно дотримуватись таких рекомендацій: планування точного, своєчасного та всебічного відображення фактів фінансової діяльності підприємства; звітність, яка пропонує цінну інформацію як внутрішнім, так і зовнішнім користувачам; та забезпечення інтеграції бухгалтерського та управлінського обліку

Незважаючи на те, що принципи, практики та процедури облікової політики для фінансового та управлінського обліку будуть збігатися, оскільки

обидва типи обліку стосуються бухгалтерського обліку, є деякі аспекти політики, які призначені для використання лише для управлінського обліку.

Облікова політика повинна розроблятися відповідно до вимог керівництва; інакше її цінність знизиться, облікова інформація не задовольнить стандарти, а рішення на її основі будуть марними. Отже, на нашу думку, технологічна, організаційна та методологічна складові облікової політики не дадуть шансу задовольнити вимоги системи управління та досягти в кінцевому результаті бажаних результатів. Зокрема, пропонується, щоб облікова політика управлінського рівня мала такі елементи: бюджетування, управління ресурсами, систему прогностичних стратегічних показників, систему нефінансових показників, систему фінансових показників [9].

Рис.3.2. Політика бухгалтерського обліку товариства щодо процесу узгодження обліку та звітності

Рисунок 3. 2 показує, як економічні інтереси різних груп користувачів інформації облікової політики впливають на процес гармонізації обліку.

Управлінська звітність, яка являє собою сукупність даних, що формуються в системі бухгалтерського (фінансового, управлінського) обліку та поширюються у вигляді відповідних документів (звітів), є однією зі складових наказу про облікову політику підприємства для цілей управлінського обліку. Виконання специфічних вимог до інформації в цілому та управлінської звітності зокрема забезпечує якість інформації, яка є основоположною для концепції цінності інформації, сформованої в системі управлінського обліку та призначеної для потреб управління.

3.2. Напрями вдосконалення формування облікової політики на підприємстві в контексті міжнародних стандартів

У Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» облікова політика визначається як сукупність інструкцій, практик і протоколів, які організація використовує для створення та подання фінансової звітності. Надійна облікова політика має важливе значення для довгострокового плану розвитку підприємства та ефективності управління бізнесом. Облікова політика підприємства встановлює його довгострокову методологію обліку, зміцнює обліково-аналітичні функції в управлінні підприємством, дозволяє оперативно реагувати на зміни у виробничому процесі та ефективно модифікує виробничу систему до зовнішнього середовища.

Важливо мати на увазі, що Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» суб'єкт господарювання самостійно: приймає рішення відповідно до установчих документів підприємства або за погодженням з власником (власниками) або уповноважений ним орган (посадова особа). Тим не менш, відсутні специфікації щодо структури, змісту

чи оформлення розпорядчого документа, оскільки стандартна форма не була затверджена законом. Наказ про облікову політику - внутрішній нормативний документ, як корпорація розробляє свою облікову політику, як показала практика. Принципи, практика та процедури, які компанія використовує для бухгалтерського обліку, підготовки та подання фінансової звітності, для яких норми бухгалтерського обліку дозволяють багато версій, а також попередні оцінки, які компанія використовує для розподілу витрат між відповідними звітними періодами, детально описані у розпорядчому документі про облікову політику [8]. Дотримуватися вказівок у такій послідовності зобов'язані всі працівники бухгалтерії.

Подальше реформування національної системи бухгалтерського обліку є необхідним у світлі бажання українського народу жити та працювати в європейському середовищі, зростання міжнародного співробітництва, заснування нових підприємств в Україні, які залучають іноземні інвестиції, та відхід існуючих вітчизняних бізнесу з України на зовнішні ринки. Необхідність синхронізувати публічну інформацію в усьому світі та порівнювати фінансові рахунки виникла внаслідок розвитку та інтеграції економічних операцій. Одним із методів гармонізації є поступове впровадження Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) у практику бухгалтерського обліку певних типів суб'єктів господарювання.

Відповідно до міжнародних стандартів перелік видів господарської діяльності, за якими підприємства зобов'язані подавати фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність, встановлено постановою Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 р. № 12232. Розробка облікової політики та Плану рахунків бухгалтерського обліку за МСФЗ, їх затвердження наказом по підприємству, а також аналіз відповідності положень облікової політики, розробленої відповідно до вимог національних П(С) БО - вимог МСФЗ -це деякі з етапів трансформації фінансової звітності цих підприємств до міжнародних стандартів.

Вважаємо доцільним запозичення зарубіжного досвіду, враховуючи унікальні особливості національної економіки, саме в питанні формування облікової політики підприємства, враховуючи відсутність досвіду та досягнень у цій сфері у вітчизняній практиці. Досвід індустріально розвинутих країн демонструє необхідність добре розробленої облікової політики як частини загальної структури нагляду за бізнес-операціями [2].

Національні системи бухгалтерського обліку можуть бути стандартизовані та уніфіковані кількома способами, основними з яких є:

- створення національних стандартів бухгалтерського обліку на основі принципів МСФЗ;
- використання МСФЗ як національних стандартів без модифікацій у «чистому вигляді»;
- створення окремо від МСФЗ національних стандартів бухгалтерського обліку [3].

На основі фундаментальних ідей МСФЗ в Україні розроблені національні Положення (стандарти) бухгалтерського обліку (НП(С)БО), як показує досвід. Відповідно до національних та міжнародних правил бухгалтерського обліку ми зробимо порівняльну оцінку нормативно-правового забезпечення розробки облікової політики підприємства (табл. 3.2).

Рада з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку розробляє правила бухгалтерського обліку в глобальному масштабі. Міжнародні стандарти фінансової звітності окреслюють правила та принципи бухгалтерського обліку, які є частиною міжнародної облікової політики. Прикладами міжнародних стандартів фінансової звітності є Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ), Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО) та тлумачення, розроблені колишнім Постійним комітетом з тлумачень (SIC) або Комітетом з тлумачень міжнародних стандартів фінансової звітності (IFRIC).

Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 8 «Облікова політика,

зміни в облікових оцінках та помилки» регулює створення облікової політики в міжнародній практиці. Облікова політика визначається стандартом як певні принципи, основи, угоди, положення та процедури, які корпоративна організація використовує при підготовці та поданні фінансової звітності [4].

Таблиця 3.2

Порівняльна оцінка законодавчої та нормативної бази, що підтримує облікову політику підприємства за МСФЗ та НП(С)БО

МСФЗ	НП(С)БО
Концептуальна основа фінансової звітності	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»
МСБО 1 (IAS) «Подання фінансової звітності» МСФЗ 1 (IFRS) «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності»	НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»
МСБО 8 (IAS) «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки»	П(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах»
Решта МСБО та МСФЗ	Решта положень (стандартів) бухгалтерського обліку
Аналогу не існує	Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства
Тлумачення Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (SIC) та фінансової звітності (IFRIC)	Аналогу не існує

Завдяки міжнародним стандартам компанії мають свободу вирішувати, чи публікувати інформацію зі своєї облікової політики як окремий компонент чи у примітках до фінансової звітності. Бухгалтерський персонал повинен формувати облікову політику підприємства відповідно до МСФЗ, а управлінський персонал повинен відповідати за її затвердження.

Формат документа облікової політики не регулюється міжнародними стандартами, зазвичай він складається з трьох частин і додатків:

1. Широкі настанови.

2. Організаційна частина.

3. Методична частина.

Крім того, важливо мати на увазі, що компанія повинна дотримуватися узгодженої облікової політики для всіх періодів, включених до першого набору фінансової звітності за МСФЗ. Підприємство має використовувати обрану облікову політику та методи оцінки для визнання всіх статей фінансової звітності на дату переходу. Обрана облікова політика повинна застосовуватися в усіх представлених періодах. Це вимоги МСФЗ щодо розробки облікової політики. Облікова політика повинна відповідати стандартам, чинним на дату закінчення звітного періоду в першій звітності за МСФЗ.

Розроблена облікова політика підприємства повинна враховувати такі елементи міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, щоб відповідати переліченим вимогам: обачність, нарахування, окреме відображення активів і пасивів, прийнятність балансу, оцінка, відкритість, консолідація, суттєвість, конфіденційність. і пріоритет змісту над формою.

Підприємства, які отримують звітність за МСФЗ, не є об'ємними і зобов'язані створювати власну систему подання інформації для споживачів, враховуючи кілька затверджених варіантів обліку та звітності. Особливості діяльності, вимоги основних користувачів та інші важливі змінні відіграють роль у виборі цих можливостей. «Наказ (положення) про облікову політику» - це документ, який містить набір основоположних вказівок, що визначають порядок обліку та відображення інформації в системі бухгалтерського обліку та звітності організації. Звернення до МСБО 8 «Облікова політика, зміни в облікових оцінках і помилки» допоможе вам зрозуміти суть облікової політики та унікальні аспекти її формулювання в контексті застосування міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ). Таблиця 3.2 демонструє, що МСФЗ дають лише широкую концепцію облікової політики; вони не включають повний перелік усіх охоплених тем. Закон України "Про

бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" № 996-XIV від 16 липня 1999 р. встановлює аналогічну основу. Бухгалтерський облік спеціально розглядається для створення фінансової звітності, кінцевої мети МСФЗ, і взагалі не згадується. Суттєвим підтвердженням основ облікової політики, на нашу думку, є Методичні пропозиції облікової політики підприємства (затверджені наказом).

У сучасному суспільстві боротьба за капітал стає дедалі гострішою, так і в реаліях України. Існує два підходи до розвитку фірми: використання власних грошових коштів компанії, збільшення затвердженого капіталу власників, отримання зовнішнього фінансування або використання кредиту чи інших фінансових інструментів. Фінансова звітність підприємства має бути прозорою та легкою для розуміння, щоб залучати зовнішні інвестиції чи позиковий капітал для свого розвитку.

Нові інвестиції в країні не процвітають через епідемію та вплив військового фінансового ринку на світову економіку. Саме тому у 2020 році відбувся значний відтік іноземних грошей з України. Цього року постає проблема залучення іноземних інвестицій, що посилює проблему нерозвиненості місцевих ринків капіталу в країнах, що розвиваються. Прозорість і послідовна стратегія інформування та розповсюдження інформації про фінансовий стан компанії є важливими для залучення будь-якого виду фінансування [9].

Фінансова звітність підприємства, а саме його баланс, може бути використана для визначення найповнішого фінансового стану підприємства. З іншого боку, у цьому випадку вкрай важливо гарантувати послідовність вимог до фінансової звітності, одночасно запобігаючи маніпулюванню фінансовою інформацією. Ми називаємо ці рекомендації стандартами фінансової звітності. Визначаючи види та кількість даних, які повинні бути включені в ці звіти, ці стандарти створюють основи фінансової звітності. Відповідно до принципів фінансової звітності, види та кількість інформації налаштовуються для

легкого сприйняття даних, наданих кінцевими користувачами фінансової звітності. Тобто після оцінки фінансової звітності акціонери повинні мати доступ до вичерпної та перевіреної інформації для використання при прийнятті майбутніх інвестиційних рішень.

На думку вчених фінансова звітність також може розглядатися зацікавленими сторонами як засіб поширення інформації про фінансово-господарську діяльність підприємства, а також засіб отримання науково-практичних знань. Крім того, автор підкреслює, що звітність є засобом представлення бухгалтерських фактів, а не методологією бухгалтерського обліку [10]. Іншими словами, фінансова звітність є лише засобом подання інформації; це не техніка бухгалтерського обліку. Будучи методологічною основою для розробки облікової політики організації, уніфікація стандартів бухгалтерського обліку є, отже, необхідною складовою для уніфікації стандартів фінансової звітності. Міжнародні стандарти фінансової звітності є єдиним набором вимог до фінансової звітності. З визначенням МСФЗ та МСБО разом із його тлумаченням можна ознайомитися на офіційному веб-сайті Міністерства фінансів України.

Також повинна бути включена у фінансову звітність згідно з визначенням МСБО: активи, зобов'язання, власний капітал, доходи та витрати, грошові потоки, зовнішні власники та їх розподіл. Зазначено, що ці дані дозволяють широкому спектру користувачів звітності передбачати грошові потоки суб'єкта господарювання та змінювати ефективність роботи управлінського персоналу під час прийняття економічних рішень [12]. Інформація, включена до опублікованих Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (МСБО) та Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) Радою з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку зі змінами, які набувають чинності 1 січня 2021 року, і показано в таблиці 3.3 поточного стану.

Таблиця 3.3.

Зміст Міжнародних стандартів

Міжнародні стандарти фінансової звітності	
МСФЗ 1	Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності
МСФЗ 2	Платіж на основі акцій
МСФЗ 3	Об'єднання бізнесу
МСФЗ 5	Непоточні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність
МСФЗ 6	Розвідка та оцінка запасів корисних копалин
МСФЗ 7	Фінансові інструменти: розкриття інформації
МСФЗ 8	Операційні сегменти
МСФЗ 9	Фінансові інструменти
МСФЗ 10	Консолідована фінансова звітність
МСФЗ 11	Спільна діяльність
МСФЗ 12	Розкриття інформації про частки участі в інших суб'єктах господарювання
МСФЗ 13	Оцінка справедливої вартості
МСФЗ 14	«Відстрочені рахунки тарифного регулювання»
МСФЗ 15	«Дохід від договорів з клієнтами»
МСФЗ 16	«Оренда»
МСФЗ 17	«Страхові контракти»
Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку	
МСБО 1	Подання фінансової звітності
МСБО 2	Запаси
МСБО 7	Звіт про рух грошових коштів
МСБО 8	Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки
МСБО 10	Події після звітного періоду
МСБО 12	Податки на прибуток
МСБО 16	Основні засоби
МСБО 19	Виплати працівникам
МСБО 20	Облік державних грантів і розкриття інформації про державну допомогу
МСБО 21	Вплив змін валютних курсів
МСБО 23	Витрати на позики
МСБО 24	Розкриття інформації про зв'язані сторони
МСБО 27	Окрема фінансова звітність
МСБО 28	Інвестиції в асоційовані підприємства
МСБО 29	Фінансова звітність в умовах гіперінфляції
МСБО 32	Фінансові інструменти: подання
МСБО 33	Прибуток на акцію
МСБО 37	Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи
МСБО 38	Нематеріальні активи
МСБО 39 *	Фінансові інструменти: визнання та оцінка
МСБО 40	Інвестиційна нерухомість
МСБО 41	Сільське господарство

МСБО 1 «Подання фінансової звітності» є основним стандартом, який

регулює процес створення фінансової звітності відповідно до МСБО. Цей стандарт пропонує тлумачення важливих понять і контролює, як фінансова інформація повинна бути представлена у звітах. Ціль цієї фінансової звітності, відомої як загального призначення, полягає в тому, щоб задовольнити потреби користувачів, які не можуть бути частиною бізнесу, який повинен створювати звіти для них. Іншими словами, це стиль звітності, який дає можливість людям, які не пов'язані з компанією, отримати широку інформацію про неї.

НП(С)БО та МСФЗ – дві системи стандартів, які зараз використовуються в Україні. Ці стандарти є основою для бухгалтерського обліку та фінансової звітності компанії. Однак закон передбачає обов'язкове використання МСФЗ для деяких підприємств. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV (із доповненнями та змінами) та Порядок подання фінансової звітності, затверджений постановою КМУ від 28.02.2000 р. № 419, є основними нормативними джерелами, які регулюють застосування МСФЗ. Відповідно до статті 121 Закону «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність», яка включає консолідовану звітність за МСФЗ, має бути готовий такий бізнес:

1. Суспільно корисний бізнес.
2. Публічні акціонерні товариства.
3. Компанії, які задіяні у виробничому секторі.
4. Суб'єкти господарювання, які здійснюють господарську діяльність відповідно до категорій, визначених Кабінетом Міністрів України [1].

Наступний рис.3.4. ілюструє зв'язок між обліком, звітністю та обліковою політикою. Облікова політика, з іншого боку, є альтернативою організації бухгалтерського обліку, оскільки вона була розроблена для організаційних вимог бухгалтерського обліку (безпеки). дає можливість пов'язати його з цілями облікової політики.

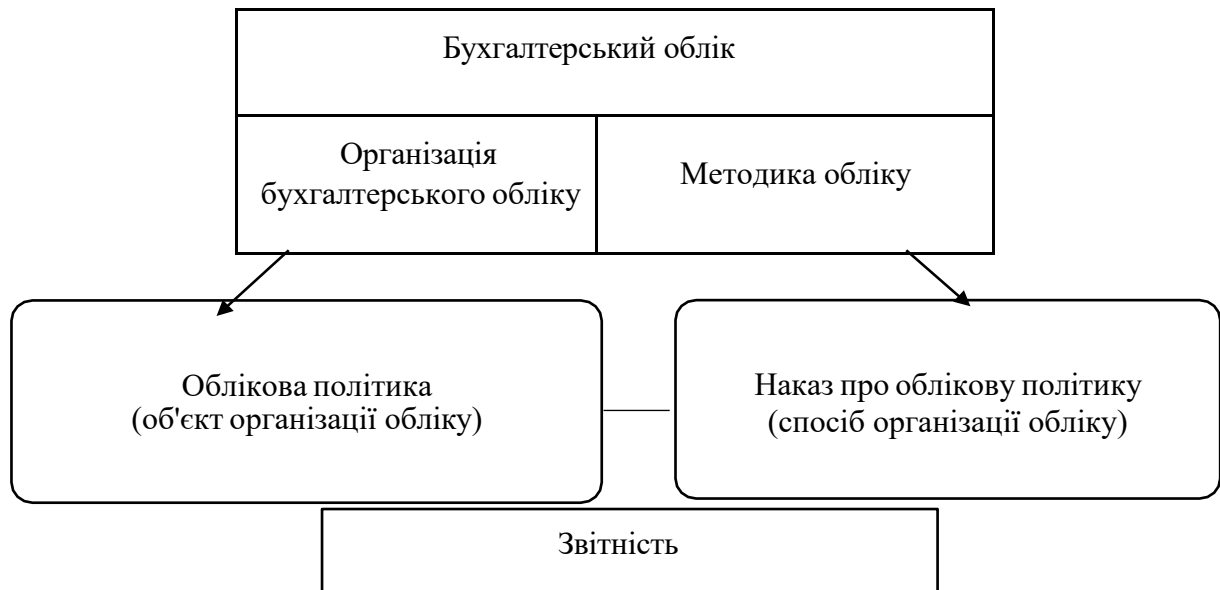

Рис. 3.4. Бухгалтерський облік, звітність та облікова політика підприємства

Отже, метою організації бухгалтерського обліку є облікова політика підприємства, а методикою організації бухгалтерського обліку є формування облікової політики підприємства.

Можна стверджувати, що записи облікової політики можуть впливати на процес управління підприємством, оскільки бухгалтерський облік є складовою інформаційного забезпечення управління, яка є одним із шляхів досягнення цілей, поставлених перед керованою системою та використання під час планування, прогнозування, організації, регулювання, контролю, аналіз, оцінка та прийняття рішень.

З точки зору управлінського обліку, облікова політика організації відноситься до процедур, які вона запровадила для ведення записів,

визначення собівартості товарів (прибутків, послуг) і створення внутрішніх звітів щодо контролю за заробітною платою та управління діяльністю.

Стратегія бухгалтерського обліку підприємства повинна гарантувати точність і корисність наданих даних, баланс інтересів різних груп користувачів звітності та тимчасове формування управлінської інформації, необхідної для зниження оподаткування, залишаючись у межах чинного законодавства при управлінському виборі. Іншими словами, одним із основних інструментів управління та контролю компанії є її облікова політика.

Вважаємо, що облікова політика повинна розроблятися відповідно до вимог керівництва; інакше вартість знизиться, а облікова інформація не буде належною, що спотворить надійність і економічну сутність показників фінансової звітності. Процес створення облікової політики включає в себе багато різних аспектів, і результати мають згубний вплив на те, як облікова система працює щонайменше протягом року.

3.3. Розробка рекомендацій щодо вдосконалення організаційно-методичних засад формування облікової політики підприємства

Сфера бухгалтерського обліку постійно розвивається в міру появи нових економічних реалій. Завдяки потенціалу інформаційної ємності та адаптивності до відкритих реалій економічного життя система бухгалтерського обліку продемонструвала значну стабільність протягом сотень років зростання економічних зв'язків. За останні десять років кількість завдань, що постають перед бухгалтерською професією, значно збільшилася у зв'язку з процесами, пов'язаними з глобалізацією, розвитком комп'ютерних

технологій, появою цифрової економіки, диверсифікацією та інтенсифікацією економічних відносин.

У наші дні проблеми, пов'язані з обмеженнями бухгалтерської звітності щодо забезпечення відкритості та задоволення вимог багатьох користувачів, стають дедалі гострішими. Досвід показує, що різні групи користувачів облікової інформації суб'єкта господарювання мають різко різні, а часом і протилежні інтереси. Кожна група користувачів зміщує формати та зміст звітів відповідно до того, що їм подобається [23]. Але в принципі перемога однієї сторони означає поразку іншої. У результаті фірма, її працівники та її кредитори програють на користь держави [21]. Зазвичай існує багато паралельних облікових систем, оскільки інтереси користувачів настільки різняться, що звітності, заснованої лише на одному обліковому записі, недостатньо. Ми вважаємо, що слід також оскаржити апріорне розуміння деталей інформаційних запитів, висунутих різними групами користувачів. Запити можуть відрізнитися навіть серед членів однієї групи користувачів. Ідеальний метод обробки даних бухгалтерського обліку не обов'язково той, який можна використовувати універсально.

У зв'язку з наявністю різноманітних ресурсів вкрай необхідно розробити положення щодо вдосконалення облікової політики підприємства. Перш за все, існують специфічні виклики в обліковій діяльності підприємств, зумовлені процесом реформування бухгалтерського обліку підприємств, що постійно розвивається.

Основною причиною проблем у розробці облікової політики підприємства є недостатня розвиненість нормативно-правової бази, багато з якої не втратили свого значення у зв'язку з її реформуванням.

На думку Я.В. Соколової, одним із найактуальніших питань формування та вдосконалення облікової політики є різноспрямованість її розвитку та обов'язкова реалізація компромісу між інтересами фахівців різних

структурних підрозділів господарюючого суб'єкта для раціоналізації діяльності [37].

Місце тем облікової політики в державному та недержавному секторах уже не є оптимальним і потребує вдосконалення. Вступний розділ, загальні положення, порядок організації бухгалтерського обліку, особливості ведення облікових операцій, порядок і строки проведення інвентаризації, порядок і строки подання бухгалтерської та іншої звітності, порядок організації та забезпечення внутрішнього фінансового контролю, зміна облікової політики та додатки. до облікової політики входять до дев'яти рекомендованих розділів, які автори фіксують відображення в усіх розділах і положеннях. В обліковій політиці діючих фірм виявлено недоліки: невідповідний склад програми; порушення в обліку нефінансових активів; порушення в побудові робочого плану рахунків [6].

Розробка пропозицій щодо удосконалення облікової політики повинна складатися з кількох кроків. Для вибору найкращого напрямку дій щодо удосконалення облікової політики важливо спершу зробити висновок про її ознаки за класифікаційними ознаками. Визначити першочергові напрями вдосконалення облікової політики можна шляхом проведення її явної оцінки за ознаками категоризації.

У таблиці наведено ознаки облікової політики підприємства за аспектами класифікації та пропозиції щодо її вдосконалення. 3.5.

Таблиця 3.5

Характеристика облікової політики за класифікаційними ознаками для підприємства та напрями її вдосконалення

Характеристики класифікації облікової політики	Короткий опис	Стратегії покращення
1. З метою розробки облікової політики	- для цілей бухгалтерського обліку; - для цілей податкового обліку.	створення облікової політики для потреб стратегічного та управлінського обліку.

2. Відповідно до складу компонентів облікової політики	- стандартна (містить організаційний, технічний, методологічний аспекти).	створення додаткових адміністративних, аналітичних, закупівельних та інших компонентів політики в бухгалтерському обліку.
3. З моменту впровадження облікової політики	- попереднього періоду.	створення звітного періоду та облікової політики періоду після звіту.
4. За необхідності внесення змін до облікової політики	- що вимагає внесення змін.	створення нових правил облікової політики та коригування.
5. З огляду на різноманітність видів діяльності, які виконує компанія	- облікова політика багатопрофільного підприємства	створення керівних принципів облікової політики, які враховують унікальні характеристики бізнесу.

Аналіз складових частин облікової політики та виявлення будь-яких помилок є важливим кроком на другому етапі створення пропозицій щодо вдосконалення. На жаль, дослідження показують, що облікова політика компаній не застрахована від них і включає:

1) Некоректний спосіб ведення бухгалтерського обліку - журнали операцій - суперечить як положенням облікової політики, яка зобов'язує підприємство використовувати різноманітні програмні комплекси тощо для ведення автоматизованого (комп'ютерного) обліку в електронному вигляді, [32].

2) Некоректно є твердження, що нефінансові блага, отримані за договором дарування, оцінюються за їх поточною ринковою вартістю. Натомість у П(С)БО «Нематеріальні активи» вказується застосування поточної оціночної вартості.

3) На будівництво системи відеоспостереження, пожежної сигналізації, локальної комп'ютерної мережі, вентиляційних систем віднесено необґрунтовані витрати, які відхиляються від змісту витрат, зазначеного в

П(С)БО п.22 «Основні засоби» і таким чином класифікуються. як самостійні елементи.

4) Порушення п.18 П(С)БО «Запаси» має місце при списанні матеріальних запасів із зазначенням неправильної вартості, виходячи із середньої вартості кожної одиниці. Цим пунктом передбачено, що в обліку вибуття цих активів має відображатися фактична вартість кожної одиниці або середня фактична вартість.

Пункт 3.48 «Положення про інвентаризацію майна та зобов'язань» вимагає наявності документально підтверджених результатів інвентаризації розрахунків; це не зазначено в неповному описі порядку списання кредиторської заборгованості з простроченим строком позовної давності на позабалансовий рахунок.

б) Помилка у використанні ринкової вартості матеріальних цінностей для визначення доходу від відшкодування збитків, заподіяних нестачею та крадіжками, коли п.20 П(С)БО «Запаси» вказує використовувати поточну відновну вартість матеріальних цінностей у цій ситуації, тобто, суму, необхідну для їх відновлення на дату виявлення втрати.

7) Неправильне використання позначення сум амортизації - амортизаційних відрахувань на ремонт матеріальних і нематеріальних активів при розкритті складу загальновиробничих витрат облікової політики.

Деякі підприємства мають теоретичні помилки в обліковій політиці, які проявляються як суміш положень, що стосуються різних її компонентів: технічні норми (коди видів фінансового забезпечення для формування номера рахунку робочого плану рахунків; перелік програм автоматизації бухгалтерського обліку; посилання на перелік самостійно розроблених форм документів); порядок зберігання документів; процес експорту автоматизованих облікових реєстрів на паперові носії обліку; терміни подання філією звітності; форми утворених комісій; перелік застосовуваних операцій; положення внутрішнього контролю; та методичні аспекти (порядок

розрахунків з підзвітними особами, повернення грошових документів, видача довіреностей, придбання ПММ) - все це включено в організаційний розділ.

Технічна складова облікової політики підприємства, яка стосується інвентаризації об'єктів балансу та обліку активів, зобов'язань і господарських фактів, міститься в методологічному розділі політики. Стандартів у цій сфері занадто багато, щоб можна було вибрати будь-яку систему обліку в рамках нормативних актів. Для перевірки наявності помилок додатково до зазначених вище заходів надамо їх індивідуальні ознаки: надання первинним активам унікального інвентарного номера; облік земельних ділянок як основа бухгалтерського обліку; склад матеріального запасу; облік на позабалансових рахунках; облік бюджетних зобов'язань.

Тому ми пропонуємо реалізувати ці кроки, які можуть удосконалити облікову політику підприємства різними способами. По-перше, ми хочемо позбутися будь-яких неправильних положень. Далі ми хочемо створити чітку структуру політики, яка включає розділи про організацію, технологію та методологію без включення поточних стандартів, які є важливими для будь-якого бізнесу.

Для вдосконалення облікової політики вирішальними є такі елементи:

- вид діяльності;
- форма власності;
- організаційна структура та правовий статус підприємства;
- організаційна структура управління та наявність структурних підрозділів;
- кількість господарських операцій, обсяг діяльності, обсяг продажів, чисельність персоналу, наявність відокремлених підрозділів, дочірніх підприємств тощо;
- особливості оподаткування виду діяльності;
- поточна та перспективна мета підприємництва;
- рівень матеріально-технічного оснащення (обчислювальна

техніка, програмне забезпечення);

- кваліфікаційний рівень персоналу;
- системи та форми розрахунків з покупцями та постачальниками;
- відносини з фінансовими структурами;
- система звітності перед власниками, а також іншими користувачами фінансової інформації;
- стан законодавства, перспективи його зміни.

Крім забезпечення точного представлення звітності, що є важливим для всіх груп користувачів, процес вдосконалення облікової політики також повинен вирішувати інші питання. Ці питання включають захист бізнесу від ризиків і потенційних великих втрат усіх видів ресурсів, залучення достатньої кількості грошей для забезпечення технічно надійної роботи бізнесу, оптимізацію податків тощо. Тому важливо зазначити основні етапи розробки рекомендацій вдосконалення облікової політики (рис. 3.5).

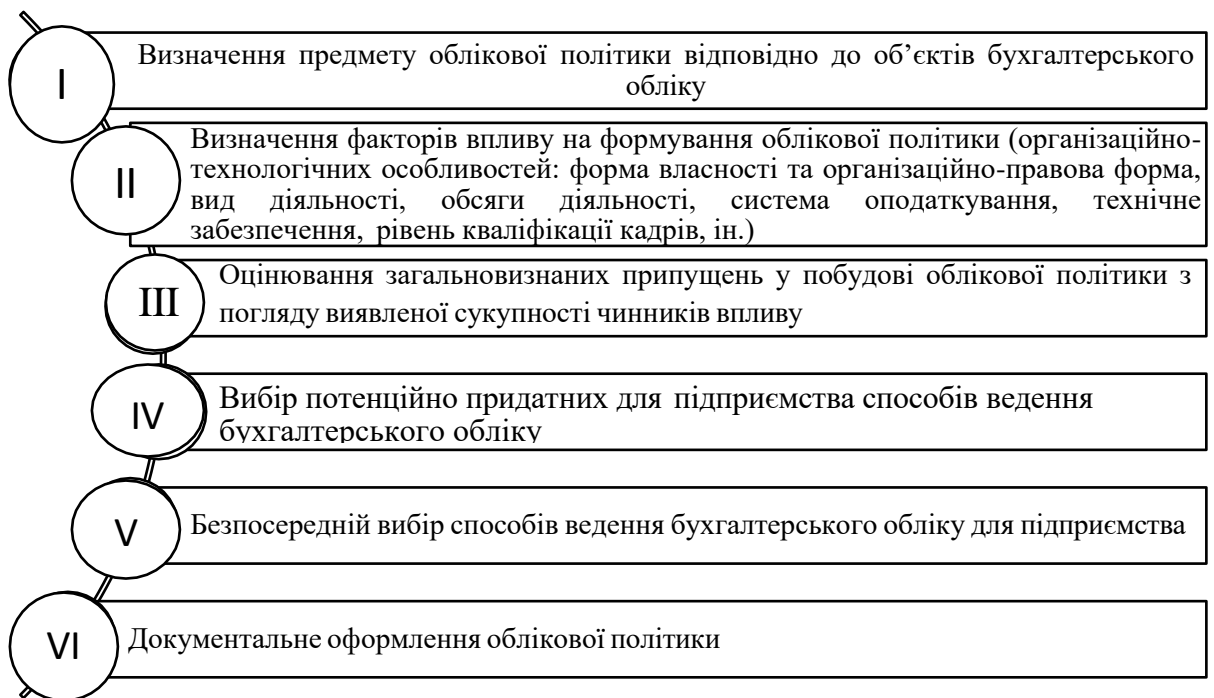

Рис. 3.5. Етапи формування облікової політики підприємства

Перехід українських суб'єктів господарювання на міжнародні стандарти фінансової звітності зумовлює необхідність внесення змін до облікової політики. Ці зміни передусім передбачають застосування суб'єктом господарювання основоположних принципів, рекомендацій та положень міжнародних стандартів під час ведення бухгалтерського обліку, у тому числі під час складання та подання фінансової звітності.

Підприємства повинні удосконалити свою облікову політику, якщо вони хочуть зробити свою роботу ефективнішою. На рисунку 3.6 показано, що першим кроком має бути аналіз поточної облікової політики.

Рис. 3.6. Напрями покращення облікової політики підприємства

Про необхідність удосконалення процесу віднесення доходів і витрат на звітні періоди та визнання коштів від реалізації товарів можна було визначити шляхом аналізу методичних положень облікової політики підприємств. Таким чином, для вдосконалення бухгалтерського обліку та

підвищення його ефективності необхідний перегляд теоретичних і методологічних основ облікової політики.

Про необхідність удосконалення процесу віднесення доходів і витрат на звітні періоди та визнання коштів від реалізації товарів можна було визначити шляхом аналізу методичних положень облікової політики підприємств. Таким чином, для вдосконалення бухгалтерського обліку та підвищення його ефективності необхідний перегляд теоретичних і методологічних основ облікової політики.

Однією з ключових вимог ефективного ведення бізнесу є вивчення здатності бухгалтерії надавати користувачам інформацію про господарську діяльність фірми.

Для прийняття управлінського вибору необхідно надати інформацію про наявність та рух майна та складових капіталу за певний звітний період. Узагальнення та систематизація має бути забезпечена системою бухгалтерського обліку перше розкриття інформації про будь-які зміни в капіталі та структурі активів разом із звітністю залежно від результатів.

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

1. Облікова політика - це формалізований набір правил і варіантів оцінки та реєстрації активів, капіталу, зобов'язань, доходів, витрат та інших економічних фактів. Він базується на нормативних актах і професійному судженні бухгалтера для забезпечення точності фінансової інформації.

2. Важливо враховувати мету підприємства при формуванні його облікової політики. Це призначення визначається бухгалтерським, податковим, управлінським обліком. Кожен аспект бухгалтерського обліку передбачає різні методи генерування фінансової інформації. Ці методи вибираються на основі досвіду та оцінки особи, відповідальної за організацію бухгалтерського обліку. Обрані методи в сукупності формують облікову політику.

3. Облікова політика відіграє вирішальну роль в обліково-контрольному забезпеченні діяльності підприємства. Це позитивно впливає на всі інші елементи та систему обліку та контролю в цілому. Для забезпечення її ефективності важливою є повна відповідність облікової політики чинним нормативно-правовим актам, що регламентують ведення бухгалтерського обліку підприємства. Крім того, він повинен містити відповідні нормативні документи, науково-практичні розробки та рекомендації щодо внутрішнього контролю. Він також повинен враховувати унікальні характеристики конкретного підприємства і послідовно впроваджуватися в його обліково-контрольну діяльність.

4. Після оцінки фінансового стану господарства встановлено, що підприємство є фінансово стійким і займає високий рейтинг. Сьогодні компанія «***** **» є третім за обсягами виробник металевої продукції для закривання скляних ємкостей, а також пластмасових, які використовують у харчовій промисловості, виробництві напоїв та косметології. Слід зазначити, що до світової корпорації Теспосар входять 6 виробничих заводів у 7 різних

країнах, зокрема в Італії, Іспанії, Чеській Республіці, США, Німеччині та Україні, й 32 представництв із продажу по всьому світу.

5. Бухгалтерська служба ТОВ «***** **» має лінійну організаційну структуру, за якою всі працівники бухгалтерії підпорядковуються головному бухгалтеру. Бухгалтерська служба ТОВ «***** **» складається з головного бухгалтера та чотирьох бухгалтерів. Під час розгляду організаційно-технічних аспектів облікової політики підприємства було виявлено відсутність принципового положення щодо інвентаризації.

Облікова політика ТОВ «***** **» орієнтована на забезпечення чіткого та лаконічного роз'яснення методичних аспектів ведення бухгалтерського обліку на підприємстві.

7. Під час дослідження ми виявили різні етапи розробки облікової політики підприємства. Ці етапи включають аналіз відповідних нормативно-правових актів, які регулюють порядок ведення бухгалтерського обліку. Також ми зосередилися на створенні чітко структурованої системи формування облікової політики з різними варіантами методів обліку на основі елементів системи бухгалтерського обліку та методів, рекомендованих нормативно-правовими актами з бухгалтерського обліку.

8. Визначено, що процес удосконалення облікової політики має проходити у декілька етапів. На наш погляд, принципово важливо отримати розуміння характеристик суб'єкта за класифікаційними ознаками. Це допоможе визначити напрямки вдосконалення облікової політики. Оцінка облікової політики на основі класифікаційних ознак допомагає визначити ключові напрями для вдосконалення. На другому етапі важливо оцінити склад його елементів і виявити можливі помилки.

9. Удосконалено процес формування облікової політики підприємств, який включає кілька етапів: підготовка, визначення об'єктів політики, вибір елементів політики на основі попередньо визначених суб'єктів, документальне оформлення та завершальний етап.

10. Зрозуміло, що досягненню цілей внутрішнього контролю, до яких належать забезпечення законності, економічної ефективності, достовірної облікової інформації та збереження майна, значною мірою сприяють норми облікової політики. Перш за все, важливо включити до положення про внутрішній контроль такі необхідні елементи, як його мета, завдання, принципи, види, форми, прийоми і методи, суб'єкти, предмет, об'єкти, періодичність і строки здійснення, а також реєстрація. результати.

11. Професійне судження бухгалтера відіграє вирішальну роль у визначенні конкретного змісту та значення положень облікової політики. Створюючи «Наказ про облікову політику» та вносячи будь-які необхідні зміни, бухгалтер використовує свій досвід і застосовує професійне судження на основі таких важливих положень: вирішення проблеми мінливості бухгалтерського обліку; визначення доцільності впровадження та затвердження окремих методик в обліковій політиці для формування більш достовірної інформації про господарську діяльність у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності; використання індивідуальних підходів до бухгалтерського обліку; удосконалення форматів первинних облікових документів, процедур документообігу та внутрішньої звітності.

12. Управлінська звітність, яка являє собою сукупність даних, що формуються в системі бухгалтерського (фінансового, управлінського) обліку та поширюються у вигляді відповідних документів (звітів), є однією зі складових наказу про облікову політику підприємства для цілей управлінського обліку. Виконання специфічних вимог до інформації в цілому та управлінської звітності зокрема забезпечує якість інформації, яка є основоположною для концепції цінності інформації, сформованої в системі управлінського обліку та призначеної для потреб управління.

13. Облікова політика підприємства, яка регламентує організацію бухгалтерського обліку на підприємстві взагалі, та управлінського обліку, зокрема, дає можливість, застосовуючи сукупність відповідних принципів,

методів та процедур, забезпечити реалізацію найважливішої мети внутрішньогосподарського обліку та управлінської звітності – надання користувачам оперативної, повної, правдивої та неупередженої інформації для потреб функціонування підприємства та його стратегічного розвитку.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Maletska O., Aleksandraviciute B., Maletskiy Y. International experience: tax administration of Lithuania and Ukraine. Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти: матеріали V міжнар. науково-практ. інтернет-конференції. 22-23 березня 2023 р. Львів: ЛНУП, 2023. Ч. 2. С.26-27
2. Акімова Н.С., Топоркова О.В., Наумова Т.А. Удосконалення системи управлінського обліку торгової організації в конкурентному середовищі. Проблеми економіки. 2018. № 4. С. 294-300. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/PeKon_2018_4_36
3. Бойчук А. А., Бойчук В.О. Актуальні проблеми облікової політики підприємств URL: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum%20/Sre/2010_3/189.pdf
4. Бойчук Т. Формування облікової політики підприємства: мета, побудова та сфера застосування Економічний аналіз. 2020. Вип. 6. С. 36-38.
5. Войнаренко М. П. Проблеми формування облікової політики підприємства. Вісник Хмельницького національного університету. – 2019. - № 4. – С. 96-99.
6. Герасимович І.А. Організація облікової політики сучасного підприємства. Інвестиції: практика та досвід. 2018. № 7. С. 49-53. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/7_2018/11.pdf
7. Гнатишин Л. Б., Прокопишин О. С. Організація обліку: навч. посіб. / 2-ге вид., перероб. і допов. Львів: Магнолія 2006, 2016. 438 с.
8. Гуцаленко Л.В., Колеснікова О.М. Нефінансова та управлінська звітність – інформаційний інструмент управління ризиками. Економіка і управління бізнесом. Том 13 №4, 2022, с.14-23. URL: <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Bioeconomy/article/view/16811>
9. Коваль Л.В. Облікова політика в управлінні підприємством. Ефективна економіка. 2019. № 5. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/5_2019/44.pdf

10. Косташ Т.В. Управлінський аспект облікової політики підприємства. Кримський економічний вісник. №6 (07 грудень 2013). URL: <https://econom.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/04/kostash-upr-aspekt-2013.pdf>
11. Кулик В.А. Облікова політика підприємства: набутий досвід та перспективи розвитку: монографія. Полтава: РВВ ПУЕТ, 2014. С. 373.
12. Лемішовська О.С., Михайловський В.О. Управлінська звітність підприємства: теоретико-методичні аспекти та принципи формування. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку. 2023. №1(9). С. 179-188. URL: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2023/sep/31274/menedzhment-183-192.pdf>
13. Лепетан І., Грішина, І. Облікова політика як один з інструментів оптимізації управлінського обліку на підприємстві. Молодий вчений. 2019. №11 (75), 139-141. URL: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-11-75->
14. Лучик Г.М. Облікова політика як інструмент формування обліково-аналітичної інформації в управлінні. Ефективна економіка. 2015. №12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4664>
15. Малецька О. Взаємодія рахункової палати України з іншими суб'єктами державного фінансового контролю. Актуальні проблеми розвитку економічного регіону. Науковий журнал. 2021. Вип. 17. Т. 2. С46-56
16. Мирончук З., Ціцька Н., Андрушко Р., Малецька О. Трансформація системи бухгалтерського обліку в умовах розвитку цифрових технологій. Вісник Львівського національного університету природокористування. Серія Економіка АПК. 2023. № 30. С. 52-58.
17. Порхоментко В. Документальне забезпечення основ бухгалтерського облік. Бухгалтерський облік і аудит. 2019. №3. С.11-15.
18. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. №996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996->

14#Text

19. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липня 1999 року № 996-XIV. Все про бухгалтерський облік. 2008. №27. С. 2-6.

20. Про електронний цифровий підпис: Закон України від 22.05.2003 р.: Офіц. текст прийнятий Верховною Радою України 22 травня 2003 р. К.: Вид. Дім „Ін Юре”, 2003. – 14 с.

21. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 6.10.1998 р.: Офіц. текст прийнятий Верховною Радою України 6 жовтня 1998 р. зі зм. та доп. станом на 1 вересня 2003 р. К.: Вид. дім „Ін Юре”, 2003. 10 с.

22. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. №291 URL: www.liga.net.

23. Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: Наказ Міністерства фінансів України від 24.05.95 р. № 88: www.liga.net.

24. Про облікову політику: Лист Міністерства фінансів України від 21.12.05 №31-34000-10-5/27793 URL www.liga.net.

25. Сук П. Облікова політика підприємства. Бухгалтерія в сільському господарстві. 2021. № 5. С. 2-4.

26. Фабіянська В.Ю. Поняття якості в аудиторській практиці. Агросвіт. 2017. № 9. С. 62-68. URL: <http://www.agrosvit.info/?op=1&z=2398&i=10>

27. Хотинський Ю. Організаційні аспекти бухгалтерського обліку. Бухгалтерський облік і аудит. 2020. № 6. С. 33-39.

28. Порхоментко В. Документальне забезпечення основ бухгалтерського обліку. Бухгалтерський облік і аудит. 2019. №3. С.11-15.

29. Ціцька Н.Є. Формування облікової політики підприємства за міжнародними стандартами бухгалтерського обліку і фінансової звітності.

Глобальні та національні проблеми економіки. Вип. 4. 2015 р. С. 1057-1059.
URL <http://global-national.in.ua/archive/4-2015/222.pdf>

30. Щодо застосування нормативно-правових документів з бухгалтерського обліку: Лист Міністерства фінансів України від 09.12.2003 №31-04200-30-5/7021: URL :www.liga.net.

31. Щодо суттєвості у бухгалтерському обліку і звітності: Лист Міністерства фінансів України від 29.07.2003 № 04230-04108: URL www.liga.net.

32. Як управлінська звітність покращує ефективність бізнесу. P&L звіт, управлінська та фінансова звітність. URL: <https://sb1.com.ua/yak-upravlinska-zvitnist-pokrashhuye-efektyvnist-biznesu/>.

33. Яковенко А. Організація обліку. Наказ про облікову політику Баланс. 2006. № 1. С. 44-45.

34. Яременко І. Адаптація облікової політики до умов сучасної економіки. Фінанси України. 2020. № 12. С. 118-123.